

1. Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə strukturu – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- ✓ İqtisadiyyat sektoru – institusional vahidlərin məcmusudur
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- Sənaye – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəasional idarə olunması haqqında elm

2. Düzgün ifadəni seçin:

- ✓ Sahə – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə iqtisadiyyatı – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

3. Düzgün ifadəni seçin:

- ✓ İqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəasional idarə olunması haqqında elm
- Sahə – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəasional idarə olunması haqqında elm
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

4. Düzgün ifadəni seçin:

- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- ✓ İstehsalat - təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəasional idarə olunması haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusudur

5. Düzgün ifadəni seçin:

- ✓ Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları

6. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- ✓ fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik
- yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks

7. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik
- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə
- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- ✓ sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik

8. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ✓ qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

9. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ✓ maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

10. 10. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursunun öyrənilməsinin predmetni nə təşkil edir?

- iqtisadiyyatın digər sahələri ilə yeyinti sənayesinin bağlılığının öyrənilməsi
- optimal istehsalat xərclərinin müsbət nəticələrinin əldə olunması şərtləri və amilləri
- ✓ yeyinti sənayesində obyektiv iqtisadi qanunlarının öyrənilməsi və onların təzahür formaları
- sənaye müəssisələrində maddi və əmək resurslarından rəşional istifadədə ehtiyatların aşkar edilməsi
- yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi

11. 9. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursu hansı iqtisadi fənnlə bağlıdır?

- ✓ müəssisə iqtisadiyyatı
- yeyinti sənaye müəssisələrinin texnologiyası
- yeyinti sənayesinin texnologiyası
- yüngül sənayesinin iqtisadiyyatı
- istehsalın iəşkili

12. 8. Əmək bölgüsünün hansı növləri mövcuddur?

- ✓ ictimai, şəxsi və fərdi
- ümumi, şəxsi və individual
- ictimai, şəxsi və fərdi yeyinti
- ictimai, ümumi və şəxsi
- ümumi və şəxsi

13. 7. «Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı» kursunun öyrənilməsinin obyektini nə təşkil edir?

- ictimai iəşə
- yeyinti və yüngü sənaye müəssisələri
- ✓ yeyinti sənayesi
- sahə
- sənaye

14. 6. Yeyinti sənayesi - bu:

- Sənayenin yarımşahəsidir
- Sənayenin kompleks yarımşahəsidir
- ✓ Sənayenin kompleks sahəsidir
- İqtisadiyyatın kompleks sahəsidir
- İqtisadiyyatın yarımşahəsidir

15. 5. Kursun öyrənilmə məqsədini nə təşkil edir?

- Texniki – iqtisadi göstəricilərin məcmu və əhəmiyyətinə görə sahənin iqtisadiyyatı haqqında mövcud informasiyanın alınması
- Sahənin fəaliyyət şəraitini və xüsusiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edən sənaye iqtisadiyyatının spesifikasiyasının öyrənilməsi
- ✓ Resurs və təşkilati xüsusiyyətli ehtiyatların və amillərin aşkar edilməsi əsasında sahənin fəaliyyəti və səmərəliliyinin yüksəldilməsi

- Sənayenin xüsusiyyətləri və onun xalq təsərrüfatı kompleksindəki yerinin öyrənilməsi
- İqtisad elminin və fənninin kateqoriya və qavramaq aparatının möhkəm mənimsənilməsi

16. 4. Kursun tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- ✓ Yeyinti sənayesi
- İstehsalın təşkili
- Sənaye iqtisadiyyatı
- İqtisadiyyat
- Sahə

17. 3. İqtisadiyyat sahələrinə hansı səviyyədə baxılır?

- ✓ mezo
- makro
- həm makro, həm də mikro
- meqa
- mikro

18. 2. Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadiyyat sahəsinə aiddir?

- ✓ Kənd təsərrüfatı
- Elektroenergetika
- Metallurgiya
- Maşınqayırma
- Yeyinti sənayesi

19. 1. Aşağıda sadalananlardan hansı sənaye sahəsinə aiddir?

- ✓ Yeyinti sənayesi
- Heyvandarlıq
- İaşə
- ASK
- Kənd təsərrüfatı

20. Sənayenin sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi
- elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması
- ✓ idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi

21. Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurmurlar
- ✓ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər
- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- həmciins xammal və material istehlak etmirlər

22. Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- ✓ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir
- həmciins xammal və material istehlak edirlər
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar

23. Əmək bölgüsünün hansı formasında sənaye sahələri yaranmışdır?

- texnoloji əmək bölgüsü
- ümumi əmək bölgüsü
- ✓ xüsusi əmək bölgüsü
- fərdi əmək bölgüsü
- texniki əmək bölgüsü

24. Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir
- ✓ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir
- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır

25. Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- spirt zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- ✓ çörək zavodları
- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- ilkin şərabçılıq zavodları

26. Dünyada hansı kompaniya digərlərindən daha çox qənd tədarük edir?

- ✓ Coca-Cola
- Mars
- Unilever
- Suchard
- Nestle

27. Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- ✓ elmi-tədqiqat institutları
- rabitə və informasiya-hesablama xidməti
- nəqliyyat və yol təsərrüfatı
- məhsulun saxlanması
- elevator təsərrüfatı

28. Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- aqronom və veterinar xidmət
- təchizat təşkilatlar sistemi
- ✓ əmtəə birjalrı
- istehsal-texniki təminat sistemi və kənd təsərrüfatı xidməti
- aqrar istehsal sənaye sahələrinin maddi-texniki bazası

29. Kənd təsərrüfatı istehsalına daxil deyil:

- heyvandarlıq sahələrinin məcmusu
- balıq tutma və balıq istehsalı
- meşə təsərrüfatı
- bitkiçilik sahələrinin məcmusu
- ✓ içki istehsalı

30. Ərzaq kompleksinin istehsalat infrastrukturuna aşağıdakı sahələr daxil deyil:

- kənd təsərrüfatı istehsalatı
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- ✓ sənaye məhsulunun daşınması

- istehsal vasitələri istehsalı
- istehlak vasitələri istehsalı

31. Aqrəsənaye kompleksi alt sistemlərə bölünür:

- ✓ ərzaq və qeyri-ərzaq
- informasiyalı və kommunikasiyalı
- istehsal və qeyri-istehsal
- kənd təsərrüfatlı və yeyinti
- maddi və qeyri-maddi

32. Sənaye strukturuna təsir etməyən nədir:

- ✓ əhalinin sayı
- ölkədə texnikanın inkişaf səviyyəsi
- dövlətin iqtisadi siyasəti
- mədəniyyət səviyyəsi və əhalinin maddi durumu
- elmi-texniki tərəqqi

33. Sənayenin sahə strukturunu xarakterizə etməyən göstəricini seçin:

- hasilat və emal sahələri arasında olan nisbət
- hər bir sahənin sənayenin sənaye-istehsalat personalının sayında payı
- sənaye istehsalının ümumi həcmində hər bir sahənin payı
- ✓ kapital qoyuluşu
- qabaqlama əmsalı

34. 38. Yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəruriyyəti nədir?

- zülallı qidaya keçid
- ✓ bazarın tələblərinə uyğun olaraq yeyinti sənayesində struktur dəyişiklikləri
- nəqliyyat xərclərin azalması
- aqrar-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqələrin qurulması
- sənayenin restrukturizasiyası

35. 37. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə istehlak olunan qida məhsulunun tendensiyası necədir?

- şokolad və konditer məmulatlarının istehsalının və istehlakının yüksəldilməsi
- ət məhsullarının istehlakının artması
- yüksək kalorili qidaya keçid
- ✓ meyvə və tərəvəz istehlakının yüksək olması
- dəniz məhsullarının istehlakının aşağı düşməsi

36. 36. Sahə anlayışına hansı xüsusiyyətləri aid etmək olmaz?

- ✓ birgə yerləşdirmə bazaası
- texnoloji prosesin ümumliyi
- kadrların professional tərkibi
- birgə istifadə olunan məhsul
- istehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı

37. 35. Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə ənənəvi olaraq sıx əlaqələri mövcuddur?

- ✓ kənd təsərrüfatı
- ticarət
- ictimai iaşə
- ticarət
- aqrar-sənaye kompleksi

38. İstehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

- O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiallaşdırılır
- O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər
- Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır
- ✓ O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınmır
- O, əmək dəyərinə malikdir və maya dəyərinin formalaşmasında iştirak edir

39. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

- Unüyütmə - yarma
- Konservlər
- ✓ Qənnadı
- Çörəkbişirmə
- Makaron

40. Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

- Tütün
- Təmli – yeyinti
- Balıq
- ✓ Ət və süd
- Unüyütmə - yarma

41. Yeyinti sənayesi nədir?

- ✓ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir
- Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir
- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur
- İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur

42. Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

- ✓ Yeyinti sənaye sahələri
- Kənd təsərrüfatı maşınqayırması
- İstehsal infrastruktur sahələri
- Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə
- Yeyinti və ərzaq maşınqayırması

43. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində, ətriyyat və əczaçılıq sənayesində hansı sahənin məhsulları istifadə olunur?

- ✓ Ət və süd
- Çörəkbişirmə
- Unüyütmə - yarma
- Balıq
- Təmli – yeyinti

44. Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

- Qənd – rafinad
- ✓ Ət və süd
- Unüyütmə - yarma
- Balıq
- Təmli yeyinti

45. Dövlətin material ehtiyatlarının formalaşmasında hansı sahə əhəmiyyətli rol oynayır?

- ✓ Ət və süd
- Qənd – rafinad

- Unüyütmə - yarma
- Çörəkbişirmə
- Makaron

46. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi kənd təsərrüfatı ilə daha sıx əlaqədardır?

- Qənnadı
- Qənd – rafinad
- ✓ Ət və süd
- çörəkbişirmə
- makaron

47. Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- Təmli yeyinti
- ✓ Ət və süd
- Çörəkbişirmə
- Balıq
- Unüyütmə - yarma

48. İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq artır?

- Kərə yağı
- Ət konservləri
- Yumurta
- ✓ Balıq
- Şəkər

49. İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

- Tərəvəz
- ✓ Şəkər
- Bitki yağı
- Meyvə
- Balıq

50. Yeyinti sənayesi aiddir?

- Sənaye, kənd təsərrüfatı və ASK – ya eyni zamanda
- ✓ Sənayeyə və ASK – ya eyni zamanda
- Sənayeyə
- ASK – ya
- Kənd təsərrüfatına

51. Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

- Toxuculuq
- ✓ Yeyinti
- Təmli yeyinti
- Neft maşınqayırma
- Mebel

52. Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

- İstehsal vasitələri
- ✓ Torpaq
- İşçi qüvvəsi
- İnvestisiya
- İstehsalın yerləşdirilməsi

53. Aqrar – sənaye kompleksini istehsal vasitələrilə hansı sahə təmin edir?

- ✓ Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
- Cihazqayırma
- Hesablama texnikası istehsalı
- Yeyinti sənayesi
- Yeyinti metallurgiyası

54. Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

- ✓ Kənd təsərrüfatı
- Ticarət
- Rabitə
- Nəqliyyat
- Tikinti

55. Yeyinti sənayesi bilavasitə hansı amildən asılıdır?

- Sosial amildən
- Siyasi amildən
- ✓ Coğrafi amildən
- Elmi – texniki tərəqqi amilindən
- İqtisadi amildən

56. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi həm hasilata, həm də emala aiddir?

- Ət
- Tütün
- Qənd-rafinad
- Süd
- ✓ Duz

57. Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

- ✓ Şəxsi
- İctimai
- Fərdi
- Ümumi
- Ümumi və şəxsi

58. Xalq təsərrüfatının iri sahələri əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşır?

- ✓ Ümumi
- Şəxsi
- Ümumi və şəxsi
- İctimai
- Fərdi

59. Əmək bölgüsünün növləri:

- ümumi, şəxsi, fərdi və ictimai
- ictimai, şəxsi, fərdi
- ictimai və şəxsi
- ✓ ümumi, şəxsi, fərdi
- şəxsi və fərdi

60. Yeyinti sənayesi hansı üç əsas inqredientdən asılıdır?

- su, qənd, un
- ✓ duz, qənd, piy

- ət, balıq, yumurta
- çörək, ət, süd
- ət, çörək, meyvə

61. 68. Yeyinti sənayesinin texniki-iqtisadi məxsusluğuna nə aid etmək olar?

- istehlak olunan əksər qida məhsullarının individual xarakter daşması
- istehlak olunan bir komponentli xammal
- əsasən sənaye təmayüllü xammal
- ✓ texnoloji, əsasən biokimik proseslərin müşahidə olunması
- ticarət ilə sıx əlaqə

62. 67. Qeyd olunanlardan hansı yeyinti sənayesinin ən iri sahə qruplarını təşkil edir?

- ✓ təmli yem
- yağ-piy
- spirt
- buğda
- şəkər

63. 66. Hansı sahə 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- ✓ ət
- süd
- yağ-piy
- konserv
- alkoqolsuz içki istehsalı

64. 65. Hansı əlamətlərə görə sahələri “A” və “B” qruplara bölmək olar?

- hazır nəhsulun xüsusiyyəti
- istehlak olunan məhsul növləri
- əmək alətlərinə təsir növü
- ✓ istehsal olunan məhsulun iqtisadi təyinatı
- məhsul emalı

65. Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur
- çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.
- ✓ çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir
- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışmır
- çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışmır

66. Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması
- ✓ İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin çox olması
- İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması

67. Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- ✓ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğuluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir

68. Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- ✓ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə malikdir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşmür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır

69. Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- ✓ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çox sayda malikdir
- Əksər yeyinti sənaye müəssisələri uzun bir müddət ərzində öz xərclərini ödəyir
- Yeyinti sənaye müəssisələri nisbətən yüksək olmayan səmərəlilik səviyyəsi ilə səciyyələnir
- Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsi xammal bazasının olub-olmamasından asılı deyil
- Yeyinti sənaye müəssisələri ancaq kiçik istehsal müəssisələri kimi təqdim olunur

70. İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

- ✓ İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondlarının dəyərində, konkret bir sahədə çalışanların xüsusi çəkisi ilə, ümumi daxili məhsul istehsalındakı payları ilə ifadə olunan yeyinti sənayesinin ayrı-ayrı sahələri arasındakı nisbət
- Əmək qabiliyyətli əhəlinin ümumi sayında konkret bir sahədə məşğul olanların xüsusi çəkisi ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasındakı nisbət
- Sahənin əsas istehsal fondlarının dəyəri ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasında nisbət
- Ümumi daxili məhsulda, məşğul olanların xüsusi çəkisində, əsas istehsal fondlarının dəyərində xüsusi çəkiyə malik olan yeyinti sənaye sahələri arasındakı nisbət
- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərindəki istehsal olunan ümumi daxili məhsulda öz əksini tapan onun ayrı-ayrı sahələrinin arasındakı qarşılıqlı nisbət

71. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

- ✓ tamlı yeyinti
- unüyütmə-yarma
- balıq
- kombinəlaşdırılmış yem
- ət və süd

72. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi yarım sahələrə malik deyil?

- ✓ balıq
- ət və süd
- unüyütmə-yarma
- kombinəlaşdırılmış yem
- tamlı yeyinti

73. Unüyütmə və yarma zavodları:

- Müəyyən qədər avtomatlaşdırılıb

- Müəyyən qədər mexanikləşdirilib
- Onlarda əl əməyi üstünlük təşkil edir
- Tamamilə mexanikləşdirilib
- ✓ Texnoloji proseslərin yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə fərqlənir

74. Yeyinti sənayesinin ən iri və yetkin sahələrindən biri:

- ✓ Unüyütmə-yarma
- Qənnadı
- Spirt
- Duz istehsalı
- Piy istehsalı

75. Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

- ✓ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və emalı
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən
- Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı hasil və emal edən
- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən

76. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi biokimyəvi, mikrobioloji və kimyəvi proseslər üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- ✓ Piy istehsalı
- Qənnadı
- Unüyütmə
- Makaron
- Qənd – rafinad

77. Yeyinti sənayenin əmtəəlik məhsulunda “A” qrupu ilə “B” qrupu arasındakı nisbət necədir?

- ✓ $1/3$ və $2/3$
- $1/4$ və $3/4$
- $2/3$ və $1/3$
- $1/5$ və $4/5$
- $1/2$ və $1/2$

78. Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- ✓ Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri
- Əmək alətləri
- İstehlak alətləri
- Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- İstehsal vasitələri

79. Yeyinti sənayesində əsas ərzaq istehsalına nə aiddir?

- ✓ Un məmulatlarının hazırlanması
- Balıq ovu
- Məhsul yığımı
- Duz hasilatı
- Heyvanların kəsilməsi

80. Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

- ✓ Heyvanların kəsilməsi
- Çörəkbişirmə
- Şərabın doldurulması
- Konservlərin hazırlanması
- Ət istehsalı

81. Yeyinti sənayesinə neçə ixtisaslaşdırılmış sahələr daxildir?
- ✓ 40 – a yaxın
 - 30 – a yaxın
 - 50 – ə yaxın
 - 60 – a yaxın
 - 20 – ə yaxın
82. Sənaye sahələrini necə səciyyələndirmək olar?
- ✓ İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammal, texnoloji proseslər və kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
 - İstehsalın inkişaf səviyyəsi, texnoloji proseslər, istehsal edilən məhsulun ümumiliyi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
 - İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammalla, təbii və coğrafi şərait, kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
 - İstifadə olunan xammalın ümumilliyi, texnoloji proseslər, kadrların professional tərkibi və ictimai əməyin ərazi bölgüsü ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
 - İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə etdikləri xammalla, texnoloji proseslərin və əhəlinin istehsal vərdişləri ilə səciyyələnən müəssisələrin cəmi kimi
83. Parfümeriya-kosmetika sahəsi yeyinti sənayesinin hansı sahələri qrupuna daxildir?
- ✓ tamlı yeyinti
 - unüyütmə-yarma
 - balıq
 - kombinəlaşdırılmış yem
 - ət və süd
84. Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:
- ✓ çörəkbişirmə
 - balıq
 - unüyütmə - yarma
 - spirt
 - tamlı yeyinti
85. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?
- ✓ Şəkər çuğunduru
 - Spirt
 - Ət və süd
 - Makaron
 - Piy
86. Unüyütmə kombinatları müəssisələrin yerləşməsi prinsipi əsasında inşa olunur:
- ✓ həm xammal istehsalı yerlərində, həm də məhsul istehlakı yerlərində
 - yalnız məhsul istehlakı yerlərində
 - kimya zavodlarının yaxınlığında
 - artıq əmək ehtiyatları rayonlarında
 - yalnız xammal istehsalı yerlərində
87. Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?
- ✓ unüyütmə müəssisələri
 - orta şərəbçilik zavodları
 - çay qablaşdırma
 - ilkin süd emalı zavodları
 - qənd-rafinad zavodları

88. Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

✓ konserv zavodları

- orta şərabçılıq zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- ilkin süd emalı zavodları
- qənnadı fabrikləri

89. Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- tütün fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları
- qənnadı fabrikləri

✓ yarma müəssisələri

- çörək zavodları

90. Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- makaron fabrikləri
- qənnadı fabrikləri

✓ spirt zavodları

- çay qablaşdırma fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları

91. Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

✓ çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr

- alkoqolsuz pivə zavodları
- orta şərabçılıq zavodları
- qənd-rafinad zavodları
- makaron fabrikləri

92. Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

✓ ilkin süd emalı zavodları

- qənd-rafinad zavodları
- makaron fabrikləri
- alkoqolsuz pivə zavodları
- çörək zavodları

93. Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ilkin şərabçılıq zavodları
- ilkin süd emalı zavodları
- qənd-şəkər zavodları

✓ çay qablaşdırma fabrikləri

- yağ ekstraktları zavodları

94. Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- qənd-şəkər zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- spirt zavodları
- ilkin şərabçılıq zavodları

✓ qənnadı fabriki

95. 94. Süd məhsullarını istehsal edən müəssisələrin yerləşdirilməsi xüsusiyyətləri nədədir?

✓ əsasən B istehlak məntəqəsində yerləşdirilməsi

- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq

- ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi
- xammal mənbələri olan rayonlara yaxın
- uşaq təşkilatlarına yaxın yerləşdirilməsi

96. 93. Hazır yeyinti məhsullarının istehsalında əlavə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- ✓ məhsul istehsalının əlavə həcmi müəssisənin iş vaxtına nisbətində fəaclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının əlavə məhsul həcminə nisbəti və onun istifadə gücü əmsalına xasili
- müəssisənin iş vaxtının məcmusu və əlavə xammal həcminə hasili
- xammalın əlavə həcmi onun optimal emal dövrünə nisbətində fəaclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtı ilə və məhsulun əlavə istehsal həcmi arasında olan fərqi fəaclərdən istifadə əmsalına hasili

97. 92. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi məhsul istehlakını həyata keçirir?

- çuğundur-şəkər
- çay
- ✓ un emalı
- balıq
- spirt

98. 91. Bişmiş kolbasa məmulatlarının istehsalını təşkil edən müəssisələrinin yerləşdirmə xüsusiyyətləri nədədir?

- ✓ əsasən istehlak məntəqələrində yerləşdirilir
- məktəb və ali məktəblərə yaxın
- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq
- ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi
- xammal mənbələri olan rayonlara

99. Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

- ✓ bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılmaz olması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı
- xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaz olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması
- əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi
- xammal emalının tərkibinin çox komponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması
- çoxnövli xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı

100. Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur
- çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meyli olurlar
- ✓ taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır
- çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılır
- unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır

101. Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- xammal zonalarına meyli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- istehlak rayonlarına meyli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- ✓ xammal zonasına meyli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması
- istehlak rayonlarına meyli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

102. Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir

- dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda yerləşdirilir
- ✓ dəyirmanlar əsasən məhsulun istehlak olunduğu yerdə, yarma zavodları isə yarma becərilən rayonlarda yerləşdirilir
- dəyirmanların və yarma zavodlarının yerləşdirilməsi yarma bitkilərinin becəriləndiyi və məhsulun istehlakı rayonlarından asılı deyil
- dəyirmanlar əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda, yarma zavodları isə məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir

103. Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ✓ qatıq və yoqurt istehsal edən
- kəsmik və xama istehsal edən
- süd-konservlər
- pendir istehsalı
- yağ – pendir

104. Saxlanması uzunmüddətli olan ət məhsulları müəssisələri harada yerləşdirilir?

- ✓ həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- iri yaşayış məntəqələrində
- dağlıq regionlarda
- kənd yerlərində
- xammal zonasında

105. Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

- ✓ iri yaşayış məntəqələrində
- dağlıq regionlarda
- kənd yerlərində
- həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- xammal zonasında

106. Ət və süd sənayesinin yerləşdirilməsi xüsusiyyətinə nə təsir göstərir?

- ✓ maldarlıq təsərrüfatının yerləşdiyi yer
- xammalın daima olması
- sosial infrastrukturun olması
- regionda əmək ehtiyatlarının çoxluğu
- su ehtiyatlarının olması

107. Hansı müəssisələr ət, süd və quşçuluğun yüksək inkişaf etdiyi rayonlarda yerləşdirilir?

- yağ istehsalı
- süd- konserv
- tamlı- yeyinti
- pendir istehsalı
- ✓ kombinə edilmiş yem istehsalı

108. Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ✓ çörəkbişirmə
- tütün
- duz istehsalı
- kombinə edilmiş yem
- çuğundur - şəkər

109. Hansı sahənin yerləşdirilməsi elmi – iqtisadi əsaslandırmadan asılı olmayaraq məhdudlaşdırılmalıdır?

- ✓ tütün istehsalı, çay və sitrus məhsulları istehsalı
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- liker – araq və yarma müəssisələri
- duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri
- unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri

110. Hansı müəssisələr hər bir vilayətdə və uzaq əyalətlərdə mütləq yerləşdirilməlidir?

- 0.0
- pivəbişirmə və balıq məhsulları sənaye müəssisələri
- ✓ unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- 0.0

111. Hansı müəssisədə ilkin xammalın çəkisi hazır məhsulun çəkisi ilə müqayisə edilə bilər?

- ✓ qənd – rafinad
- liker – araq
- yağ – pendir
- pivəbişirmə
- şəkər çuğunduru

112. Hansı müəssisələrdə hazır məhsulun çəkisi ilkin xammalın çəkisini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir?

- ✓ pivəbişirmə
- yağ – pendir istehsalı
- makaron istehsalı
- qənd – rafinad
- şəkər çuğunduru

113. Hansı müəssisə hazırladığı hazır məhsulun çəkisindən bir neçə dəfə artıq olan xammaldan istifadə edir?

- makaron istehsal edən
- liker – araq
- ✓ şəkər çuğunduru
- qənd – rafinad
- pivəbişirmə

114. Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

- İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?
- Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü
- ✓ unüyütmə-yarma
- balıq
- kombinəlaşdırılmış yem

115. Hansı müəssisə hər bir şəhərdə yerləşdirilməlidir?

- kombinəlaşdırılmış yem
- Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?
- ✓ çörəkbişirmə və alkoqolsuz içkilər sənaye müəssisələri
- pivəbişirmə və balıq məhsulları istehsalı sənaye müəssisələri
- unüyütmə, şəkər çuğunduru sənaye müəssisələri

116. Hansı müəssisələr istehlak rayonlarına sövq edir?

- ✓ Qənd – rafinad
- Balıq
- Şərab emalı müəssisələri
- Şəkər çuğunduru
- Konservlər

117. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələri xammal mənbəyi olan rayonlara sövq edir?

- ✓ konserv

- çörəkbişirmə
- qənd-rafinad istehsalı
- alkoqolsuz içkilər
- liker-araq istehsalı

118. Hansı sahə işçi qüvvəsinin təmərküzləşmə səviyyəsi yüksək olan rayonlara sövq edir?

- ✓ Əməktutumlu
- Kapitaltutumlu
- Fondtutumlu
- 0.0
- Materialtutumlu

119. Yeyinti sənayesi, bu:

- ✓ materialtutumlu sahədir
- kapitaltutumlu sahədir
- fondtutumlu sahədir
- enerjitutumlu sahədir
- əməktutumlu sahədir

120. İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- ✓ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin illik istehsal həcmi
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı

121. Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ✓ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə
- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

122. Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ✓ məmulat
- dəzgah
- qurğu
- nəqliyyat vasitəsi
- bina

123. İstehsalın əsas fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ✓ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir

124. İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- ✓ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi

- istehsal əsas fondlarının qalığı dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi

125. Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- ✓ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

126. Plan nədir?

- müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- ✓ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

127. Müəssisənin istehsal gücünün ekstensiv istifadə əmilinə nə aid deyil?

- ✓ aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- mövsümi istehsalın zəifləməsi
- növbəlilik əmsalının artımı
- aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı

128. Onun istifadəsinə təsir edən hansı amil digərlərindən fərqli olaraq istehsal gücünə təsir edir?

- ✓ aparıcı avadanlığın sayı və növü
- ixtisaslı kadrlar
- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsi
- xammalın keyfiyyəti
- aparıcı avadanlığın texniki vəziyyəti

129. Aşağıda sadalanan amillərdən hansı istehsal gücünə təsir etmir?

- aparıcı avadanlığın illik işləmə müddəti
- xammalın, materialların keyfiyyəti, onların vaxtında çatdırılması
- ✓ köməkçi və xidmət sexlərinin, onlarda quraşdırılmış avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın sayı
- aparıcı avadanlığın məhsuldarlığının texniki normaları

130. Buraxılmış sözü daxil edin. Planlaşdırma – bu müəyyənətmə prosesidir.... və müəyyən üsullarla onların əldə olunmasıdır.

- xüsusiyyətlər
- planlar
- ✓ məqsədlər
- strategiyalar
- nəticələr

131. 128. Yeyinti sənayesində emal edilən xammal və materialları alınma üsuluna görə necə sinifləşdirmək olar?
- ✓ kənd təsərrüfatı və sənaye
- hasilat və emal
 - bitki və heyvandarlıq
 - yerin təkindən çıxarılan və sənaye üsulu ilə alınan
 - əsas və köməkçi
132. 127. Xalis məhsul necə hesablanır?
- ✓ material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra satılıq məhsul
 - material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan ümumi məhsul
 - amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
 - Vergi və ayırmalar çıxıldıqdan sonra məhsulun satışından alınan mənfəət
133. 126. Müəssisənin istehsal gücü daha çox hansı göstəricilərdə hesablanır?
- şərti natural
 - əmək
 - natural və dəyər ifadələrində
 - dəyər
- ✓ natiral
134. 125. Qeyd olunanlardan hansı i stehsal proqramın bölməsinə aiddir?
- ✓ ixtisaslaşma və kooperativləşdirmə üzrə plan
- istehsal gücünün hesablanması planı
 - məhsul satışı planı
 - maliyyə planı
 - marketinq planı
135. 124. Plan dövrünün sonuna istehsal güc necə adlanır?
- giriş üzrə
 - orta illik
 - layihə üzrə
 - daxil olma
- ✓ çıxış üzrə
136. 123. Bazarda istehlakçıların davranış elementləri hansılardır?
- şəxsi keyfiyyətlər, sosial amillər, iqtisadi amillər, gəlirlər səviyyəsi
 - hissetmə, qəbuletmə, davranış, məqsədlər
- ✓ stimullar, sorğular, motivlər, istəklər
- şəxsi qabiliyyət, meyllilik, bilik, bazarda ixtisaslaşma
 - reklam, müstəqil mənbələr, dostların rəyi
137. 122. Dünya bazarlarında uğurlu rəqabət etmək üçün istehsalçı istehlakçıların istəklərində hansı dəyişiklikləri görməlidir?
- ✓ uzaqgörənlik, qabaqcadan duymaq
- cəlb etmək, uğur qazanmaq
 - yenidən yoxlamaq, proqnozlaşdırmaq
 - əvvəlcədən yoxlamaq, təhlil etmək
 - öyrənmək, aşkar etmək
138. 121. Cəmiyyətin dəyişən sosial strukturu bazarda istehlakçıların müxtəlif tələblərinə necə təsir edir?
- ✓ o, hansı ki, bazarda yoxdur, yeni bazar
- kütləvi istehsal

- kimlər ki, həmin sosial qrup çərçivəsində öz sosial statusunu dəyişib
- hər bir sosial struktura müvafiq standartlar
- orta ailənin tələbləri və istəkləri

139. 120. Hansı sahədə əmtəəlik və ümumi məhsul həcmi uyğun gəlir?

- alkoqolsuz içkilər istehsalı
- qənnadı
- ✓ şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- ət və süd

140. 119. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü xammalın maksimal mümkün emalı ilə müəyyən olunur?

- qənd-rafinad
- marqarin
- təkrar şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- ✓ yağ-piy

141. 118. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə müəyyən olunur?

- ✓ liker – araq
- ilkin şirabçılıq
- kartof-nişasta
- çuğundur-şəkər
- yağ – piy

142. 117. Ümumi məhsul nədir?

- ✓ müəyyən vaxt dövründə (ay, rüb, il) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

143. 116. Satılan məhsulun həcmi nədir?

- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- ✓ bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

144. 115. Hazır məmulatlar nədir?

- ✓ sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

145. Əmtəəlik məhsul nədir?

- ✓ bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

- əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

146. Çeşidin rasionallığı nə deməkdir?

- ✓ məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

147. Çeşidin təzələnməsi nə deməkdir?

- ✓ sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

148. Çeşidin davamlılığı nə deməkdir?

- ✓ istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

149. Çeşidin genişliyi nə deməkdir?

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- ✓ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

150. Çeşidin bütövlüyü nə deməkdir?

- ✓ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

151. Məhsul çeşidi nədir?

- ✓ özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- ümumi və oxşar təyinatlı məhsulun növlərinin yarım-növ məhsulların müxtəlifliyi
- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində bütün mülkiyyət formalarının müəssisələrində istehsal edilən, müxtəlif təyinatlı müxtəlif əmtəələrin siyahısı
- sənaye müəssisələrində istehsal edilən ümumi və oxşar təyinatlı bircins və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı

152. Əmtəə nomenklaturası nədir?

- ✓ sənaye müəssisəsində istehsal edilən ümumi və ya oxşar təyinatlı bircinsli və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
- istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
- ümumi və ya oxşar təyinatlı məhsulların müxtəlif növləri və sahəaltı növləri
- iqtisadiyyatın istənilən sahəsində fəaliyyət göstərən bütün mülkiyyət formaları tərəfindən istehsal edilən müxtəlif təyinatlı, müxtəlif əmtəələrin siyahısı
- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı

153. 106. Hansı sahənin müəssisələri istirahət və bayram günləri fasilə edir və əsasən iki növbədə işləyirlər?

- ✓ makaron
- qarğıdalı-nişasta
- meyvə qurutma
- çuğundur-şəkər
- yağ-piy

154. 105. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində müəssisələr il ərzində əsasən fasiləsiz işləyirlər?

- ✓ pivəbişirmə
- təkrar şərəbçilik
- meyvə-tərəvəz konservləri
- vitaminli
- çaybükülmə

155. 104. Xalis məhsul nədir?

- ✓ məhsulun material və amortizasiya xərclərini çıxmaqla topdansaş qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- satılan məhsulun vergilər çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi
- əmtəəlik məhsulun amortizasiya çıxılmaqla pulla qiymətləndirilməsi
- məhsulun material xərclərini çıxmaqla topdansaş qiymətlərində pulla qiymətləndirilməsi
- il ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi

156. 103. Bilavasitə kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sahələrin gücü necə müəyyən olunur?

- ✓ xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə
- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə

157. 102. Keyfiyyətinə görə sabit xammal emal edən sahələrdə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- ✓ məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə
- istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- xammalın maksimal mümkün emalı ilə

158. 101. Əmtəəlik məhsulun həcmi necə müəyyən olunur?

- ✓ məhsulun natural ifadədə həcmnin onun vahidinin fəaliyyətdə olan topdansaş qiymətinə nisbəti ilə
- satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsal qalıqlarının miqdarı ilə
- satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsalın qalıqları arasındakı fərqlə
- satılmış məhsulun həcminə vurulan qiymətlə maya dəyəri arasındakı fərqlə
- məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin məhsul vahidinin topdansaş qiymətinə nisbəti ilə

159. Əmtəəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir:

- ✓ yağlı süd məhsulları
- kefir
- qaymaq

- dordurma
- pastersizə edilmiş süd

160. Aşağıda sadalananlardan hansı əmtəəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir?

- ✓ kolbasa məmulatları
- vətçina
- hissə verilmiş kolbasa
- bişirilmiş kolbasa
- sosiskalar

161. 96. İstehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv yollarına nə aiddir?

- ✓ təqvim iş vaxtında avadanlığın istifadəsinin yaxşılaşdırılması
- istehsal proseslərinin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- avadanlığın modernləşdirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi və kombinəlməsi
- istehsal texnikasının təkmilləşdirilməsi

162. Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- ✓ şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

163. Köməkçilərdən fərqli olaraq əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- avadanlığın təmiri
- hazır məhsulun saxlanması
- hazır məhsulun daşınması
- ✓ əmək vasitələri formalarının dəyişilməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət

164. Əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- ✓ xammalın təmizlənməsi
- avadanlığın təmiri
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- məhsulun daşınması
- xammalın saxlanması

165. Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- ✓ xammalın saxlanması
- xammalın təmizlənməsi
- xammalın qurudulması
- yağların qablaşdırılması
- məhsul istehsalı

166. Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- çörəyin hazırlanması
- yağların qablaşdırılması
- xammalın təmizlənməsi
- ✓ məhsul keyfiyyətinə nəzarət
- dənələrin qurudulması

167. 159.Əsas fondlar nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirir
 - Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar ancaq bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tam istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər
 - ✓ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə – hissə keçirirlər.
 - Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edərək tam istehlak olunur və öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
 - Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir, tam istehlak olmaqla öz dəyərlərini hazır məhsula keçirirlər
- 168.** 158. Hansı sahədə il ərzində istehsalın mövsümliliyi xammalın qeyri-bərabər daxil olması ilə əlaqədardır?
- pivə və alkoqolsuz içkilər
 - qənnadı
 - makaron istehsalı
 - ✓ spirt
 - dondurma istehsalı
- 169.** 156. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətlərinə nə aiddir?
- ✓ çoxkomponentliliyi
 - bərpa olunmaması
 - xammal növlərinin qarşılıqlı dəyişdirilə bilməməsi
 - xammalın əksər növlərinin asan daşına bilməsi
 - qiymətinin aşağı olması
- 170.** 154. Tədarük olunmuş xammalın həcmindən yararlı maddələrin nəzəri olaraq alınması necə hesablanır?
- ✓ yararlı maddələrin xammalda nəzəri baxımdan olan tərkibinin tədarükün həcminə vurub 100 - ə bölmək
 - yararlı maddələrin faktiki alınmasının yararlı maddələrin nəzəri baxımdan alınmasına nisbəti
 - məhsuldarlığı məhsulun nəzəri baxımdan yığılmasına vurmaqla
 - məhsuldarlığı nəzəri baxımdan yığılan məhsula vurub 100 - ə bölməklə
 - məhsuldarlığı xammaldakı yararlı maddələrin nəzəri olaraq tərkibinə vurub 100 - ə bölməklə
- 171.** 153. Əmtəəlik əmsalı necə hesablanır?
- ✓ tədarükün həcmnin ümumi yığıma nisbəti kimi
 - tədarükün həcmi ilə ümumi məhsul yığımı arasındakı fərq kimi
 - ümumi yığımın tədarükün həcminə vurulması kimi
 - ümumi yığımın tədarükün həcminə nisbəti kimi
 - ümumi yığımın tədarükün həcmi kimi
- 172.** 152. Ümumi məhsul yığımı necə hesablanır?
- ✓ əkin sahələrinin məhsuldarlığa vurulması ilə
 - əkin sahələrinin və məhsuldarlığın cəmi kimi
 - əkin sahələri ilə məhsuldarlıq arasındakı fərq kimi
 - məhsuldarlıqla əkin sahələri arasındakı fərq kimi
 - əkin sahələrinin məhsuldarlığa nisbəti kimi
- 173.** 151. Xammal bazasının artırılması və təkmilləşdirilməsi amillərinə aiddir:
- ✓ xammal – materialdan düzgün istifadə olunması
 - istehsal ehtiyatlarının azaldılması
 - xammalın normativdən çox olan ehtiyatının tam ləğv edilməsi
 - təchizatın və anbar təsərrüfatının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
 - yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilinin, idarəetmənin və planlaşdırmanın təkmilləşdirilməsi
- 174.** 148. Yeyinti sənayesində xammala qənaətin ən mühüm ehtiyatına aiddir:

- ✓ təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlığı
- müəssisələrdə istehsalın təşkilinin və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- düzgün qiymət siyasətinin aparılması
- dövrüyyə fondlarının dövrüyyəsinin sürətləndirilməsi
- ucuz xammal və materialların tətbiqi

175. 147. Kənd təsərrüfatı xammalını necə xarakterizə etmək olar?

- bahalı, əməktutumlu, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, daşınaqlı, bərpa olunmayan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- bahalı, əmək tutumlu, çox komponentli, daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan
- ✓ bahalı, əməktutumlu, çox komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan

176. 144. Əsas materialları necə səciyyələndirmək olar?

- ✓ hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri
- gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir

177. 143. Yeyinti sənayesinin xammal resursları nə deməkdir?

- ✓ gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir

178. 140. Sənaye xammalının hansı növləri məlumdur?

- ✓ mineral, süni və ikinci
- təbii və süni
- ilkin və ikinci
- mineral, süni, ilkin
- bitki və heyvan mənşəli

179. 139. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülüklə əlaqədar deyil?

- ✓ pıvə - alkoqolsuz içkilər
- kraxmal-pateka
- şəkər istehsalı
- spirt istehsalı
- konserv istehsalı

180. 138. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

- ✓ istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- aşağı dəyərə malik olması
- bərpa oluna bilməməsi
- bir komponentli olması
- onun daşınaqlı olmaması

- 181.** 137.Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?
- ✓ xammal resursları
- əmək ehtiyatları
 - mülkiyyət forması
 - əməyin təşkili və idarəetmə
 - elmi – texniki tərəqqi
- 182.** 135.Hansı növ köməkçi material əmək vasitələrinin işini təmin edir?
- ✓ sürtkü materialları
- katalizatorlar
 - süzgəclər
 - yanacaq
 - məhsulun etiketi
- 183.** 133. Xammal nədir?
- ✓ hazır məhsulun material əsasını və onun əsas fiziki – kimyəvi, parametrlərini müəyyən edən əmək alətlərinin bir hissəsidir
- məhsulun hazırlanmasına yardım edən əmək alətləridir
 - taxılın, tərəvəzin, mal – qaranın və s., həmçinin müəyyən bir dövr ərzində onların ilkin emalından alınan və sonrakı emal üçün nəzərdə tutulan məhsulların ümumi miqdarıdır
 - məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən və hazır məhsulun tərkibinə daxil olan əmək alətlərinin bir hissəsidir.
 - məhsulun əsasən xüsusi estetik və fiziki keyfiyyətlərini təmin edən, hazır məhsulun tərkibinə daxil olan komponentlərdir
- 184.** 132. Nişasta – patoka sənayesinin xammal bazasını nə təşkil edir?
- ✓ kartof
- günəbaxan
 - şəkər çuğunduru
 - meyvə və giləmeyvə
 - taxıl məhsulları
- 185.** 131. Yeyinti sənaye xammalı əsasən:
- ✓ kənd təsərrüfatı
- mineral
 - süni
 - ikinci emal
 - sənaye
- 186.** 130. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?
- ✓ bitki və heyvan mənşəli
- ilkin və ikinci emal
 - mineral, süni və ilkin
 - mineral, süni və ikinci emal
 - təbii və süni
- 187.** 129. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?
- ✓ pivə - alkoqolsuz içkilərə
- Nişasta – pateka
 - Şəkərə
 - Spirtə
 - Konservlərə
- 188.** Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ✓ şəxsi və icarə əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

189. Əsas fondlar balansda qeyd olunmayıb:

- ✓ qarışıq qiymətə görə
- ləğvetmə dəyərində görə
- qalıq dəyərində görə
- bütöv ilkin dəyərə görə
- əvəzetmə dəyərində görə

190. Əsas fondlar istifadəsinə görə bölünür:

- ✓ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları

191. Əsas fondlar təbii-material tərkibinə görə bölünür:

- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- ✓ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

192. Əsas fondlar sahə xüsusiyyəti üzrə bölünür:

- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- ✓ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

193. Əsas fondlar funksional təyinat üzrə aşağıdakılara bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ✓ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan

194. 187. Əsas fondların hansı elementi həm aktiv, həm də passiv hissələrə aid ola bilər?

- ✓ alətlər və qurğular
- istehsal və təsərrüfat avadanlığı
- maşın və avadanlıqlar
- qurğular
- binalar

195. 185. Hansı aşınma formasında sosial tələbatı təmin edə bilən yüksək səviyyəli yeni texnika meydana çıxır?

- ✓ sosial
- iqtisadi
- ekoloji

- mənəvi
- fiziki

196. 184. Vaxta görə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən hansı göstəricilərdir?

- birləşmiş istifadə əmsalı
- əsas fondların artım əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- ✓ ekstensiv istifadə əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı

197. 183. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- balıq
- duz
- unüyütmə - yarma
- çörəkbişirmə
- ✓ şəkər

198. 182. Hansı sahədə qurğuların xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ✓ duz
- qənnadı
- unüyütmə - yarma
- çörəkbişirmə
- balıq

199. 181. Hansı sahədə iş maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi yeyinti sənayesi üzrə orta səviyyədən yüksəkdir?

- ✓ balıq
- çörəkbişirmə
- duz
- qənnadı
- unüyütmə - yarma

200. 178. İstehsalın rentabelliği əsas fondların hansı dəyərinə əsasən təyin olunur?

- tam
- orta illik
- ✓ ilkin
- bərpa olunan
- qalıq

201. 177. Əsas fondların sıradan çıxma əmsalı necə hesablanır?

- ✓ sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ümumi dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna ümumi dəyərinə nisbəti ilə

202. 176. Əsas fondların yenilənmə əmsalı necə hesablanır?

- ✓ yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinin yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə

203. 172. Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərə bərabərdir
- ✓ ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir

204. 171. Yeni tikilmiş müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- bərpa dəyərindən yüksəkdir
- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ✓ ilkin (bərpa) dəyərində bərabərdir
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərdən aşağıdır

205. 170. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- alətlər
- ✓ iş maşın və avadanlıqları
- istehsal ləvazimatları
- güc maşın və avadanlıqları

206. 169. İstehsal gücləri, məhsuldarlıq üzrə əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- ✓ intensiv istifadə əmsalında
- hamısından birgə istifadə əmsalında
- ekstensiv istifadə əmsalında
- növbəlilik əmsalında
- fondverimində

207. 168. Müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- ✓ ekstensiv istifadə əmsalı
- fondverimi
- hamısından birgə istifadə əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı

208. 167. Binalar, qurğular, tikililər üçün amortizasiya norması hansıdır?

- ✓ 7 %-ə qədər
- 15 %-ə qədər
- 10 %-ə qədər
- 20 %-ə qədər
- 25 %-ə qədər

209. 166. Əsas fondların strukturu necə təyin olunur?

- ✓ əsas fondların ümumi dəyərində hər bir elementin xüsusi çəkisi ilə
- əsas fondların dəyərinin istehsal güclərində xüsusi çəkisi ilə
- texnoloji avadanlığın dəyərinin binaların dəyərində nisbəti ilə
- binaların dəyərinin istehsal avadanlığının dəyərində nisbəti ilə
- aktiv hissənin dəyərinin passiv hissənin dəyərində nisbəti ilə

210. 165. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal dəyəri necə adlanır?

- ✓ qalıq
- ləğv olunmuş
- tam

- bərpa olunan
- ilkin

211. 164. Əsas istehsal fondlarının yenidən qiymətləndirmə anında onların təkrar istehsal dəyəri necə adlanır?

- ✓ bərpa olunan
- ləğv olunmuş
- qalıq
- tam
- ilkin

212. 162. Aşağıdakılardan hansılar bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən əsas fondlara aiddir?

- ✓ iş və güc maşın və avadanlıqları
- qoruyucu
- anbarlar
- nəqliyyat
- istehsal binası

213. 161. Göstərilənlərdən hansı düzdür?

- əsas fondlar öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
- əsas fondların dəyəri hazır məhsullarla birlikdə dövr edir
- ✓ əsas fondların keçirilmiş dəyəri məhsulun reallaşması nəticəsində amortizasiya fondunda toplanır
- əsas fondlar maddi-əşya formasını dəyişir.
- əsas fondlar bir istehsal dövründə istifadə olunur

214. 160. Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

- ekstensiv istifadə əmsalı
- hamısından birgə istifadə əmsalı
- ✓ fondverimi
- növbəlilik əmsalı
- intensiv istifadə əmsalı

215. Tədavül fondlarına daxildir:

- istehsal ehtiyatları
- ✓ hazır məhsul
- bitməmiş istehsal
- gələcək dövrün xərcləri
- maşın və avadanlıqlar

216. Hazır məhsul:

- normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir
- istehsal ehtiyatlarına aiddir
- əsas fondlara aiddir
- normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir
- ✓ normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

217. Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- istehsal ehtiyatları və qurğuları
- ✓ dövriyyə fondları və tədavül fondları
- gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular

218. Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- pul vəsaitləri, azqıymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- ✓ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul

219. Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- ✓ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

220. Vaxta muzzd əməyin ödənilməsi özündə nəyi birləşdirir?

- ✓ tarif dərəcələri üzrə əmək haqqı
- məzuniyyətlərin ödənilməsi
- dövlət və ya ictimai vəzifələri yerinə yetirən işçilərin əməyinin ödənilməsi
- məcburi işburaxmaya görə ödənilmə
- işə muzzd qiymətinə görə əmək haqqı

221. Dövriyyə istehsal fondları əsas fondlardan onunla fərqlənir ki, :

- istehsal prosesində öz təbii formasını dəyişmir
- onlara amortizasiya hesablanır
- hazır məhsula öz dəyərini hissə-hissə keçirir
- ✓ hər bir istehsal tsiklində bütövlükdə istehlak olunurlar
- ilbəil aşınırlar

222. Dövriyyə vəsaitləri hansı göstəricilərdə planlaşdırılır və nəzərə alınır?

- şərti-təbii göstəricilərdə
- dəyər ifadəsində
- ✓ əmək göstəricilərində
- təbii göstəricilərdə
- günlük ehtiyatlarda

223. Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri ibarətdir:

- normallaşdırılmış və normallaşdırılmamış dövriyyə fondları
- normallaşdırılmış əsas fondlar və fondların dövrü
- normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitləri və fondların dövrü
- ✓ dövriyyə fondları və fondların dövrü
- əsas və dövriyyə fondları

224. Normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinə daxil deyil:

- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövr xərcləri
- anbarlarda hazır məhsul qalığı
- ✓ pul vəsaitləri
- başa çatmamış istehsalat

225. 213. Əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi nədir?

- ✓ əmək resurslarıdır
- işçilərdir
- fəhlələrdir
- heyətdir
- kadrlardır

226. 212. Dövriyyə vəsaitinin hansı elementinin normalaşdırılmasında göndərilən malların miqdarı nəzərə alınır?

- ✓ sadalananlardan heç biri
- yüklənmiş və yolda olan mallar
- bazada olan hazır məhsul
- tamamlanmamış istehsal
- istehsal ehtiyatları

227. 209. Aşağıda sadalananlardan hansı dövriyyə fondlarına aiddir?

- yarımfabrikatlar
- gələcək dövr xərcləri
- ✓ anbarda olan hazır məhsul
- xammal
- tamamlanmamış istehsal

228. 208. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- şərabçılıq
- konyak istehsalı
- ✓ çörəkbişirmə
- konserv
- pivəbişirmə

229. 207. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- ✓ şəkər
- likor-araq
- şərabçılıq
- qənnadı
- yağ-piy

230. 206. Çörəkbişirmə müəssisələrində un, duz, şəkər nəyə aid olunur?

- ✓ istehsal ehtiyatları
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri
- digər əmək cismləri
- bitməmiş istehsal

231. 205. Konserv müəssisələrində yuyulmada və doğranmada olan meyvə və tərəvəzlər nədir?

- ✓ bitməmiş istehsal
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri
- digər əmək cismləri
- istehsal ehtiyatları

232. 204. Qənnadı fabrikində karamel kütləsi nədir?

- digər əmək cismləri
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal
- gələcək dövrün xərcləri

- ✓ hazırlanmış yarımfabrikatlar
233. 202. Aşağıdakı sahələrdən hansı yüksək dövrüyyə əmsalına malikdir?
- ✓ çörəkbişirmə
- qənnadı
 - çuğundur-şəkər
 - şərabçılıq
 - makaron
234. 201. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövrüyyənin yüksək uzun müddətliliyinə malikdir?
- ✓ şərabçılıq
- makaron
 - qənnadı
 - çuğundur-şəkər
 - çörəkbişirmə
235. 200. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnilir?
- ✓ şərabçılıq
- konserv
 - çuğundur-şəkər
 - balıq
 - çörəkbişirmə
236. 198. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?
- ✓ dövrüyyə fondları öz dəyərini hazır məhsula hissə-hissə keçirir
- dövrüyyə fondları bir neçə istehsal tsiklində iştirak edir
 - dövrüyyə fondları bütün istehsal prosesi dövründə xammalın, əsas və köməkçi materialların və digər maddi resursların hərəkətini əhatə edir
 - dövrüyyə fondları özündə bir ildən daha çox xidmət müddətinə malik olan əmək cislərini birləşdirir
 - dövrüyyə fondları öz natural-maddi formasını dəyişmir
237. 197. Müəssisələrdə ehtiyatların hansı növü xammal və materialların istehsala hazırlanması ilə əlaqədardır?
- ✓ cari
- sığorta
 - texnoloji
 - nəqliyyat
 - hazırlanmış
238. 195. Dövrüyyə fondlarının tərkibində hansı elementlər mövcuddur?
- ✓ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- istehsal ehtiyatları, gələcək dövrün xərcləri, yanacaq
 - pul vəsaitləri, az qiymətli sürətlə aşınan cislər, debitor borcları
 - gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar
 - tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
239. 194. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövrüyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir?
- ✓ gələcək dövrün xərcləri
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
 - anbarda olan hazır məhsul
 - hesablarda olan vəsaitlər
 - istehsal ehtiyatları
240. 193. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövrüyyə fondlarının strukturunda daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- ✓ istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul
- hesablarda olan vəsaitlər
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

241. 192. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunmur?

- ✓ hesablarda olan vəsaitlər
- bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri
- anbarda olan hazır məhsul
- istehsal ehtiyatları

242. 191. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunur?

- ✓ anbarda olan hazır məhsul
- bankda olan pullar
- hesablarda olan vəsaitlər
- kassada olan pullar
- yüklənmiş mallar

243. 189. Dövriyyə fondları- bunlar:

- ✓ dövriyyə fondlarının və işlədilmiş fondların cəmidir
- əsas və dövriyyə fondlarının cəmidir
- dövriyyə fondlarının oxşarıdır
- istehsal fondlarının cəmidir.
- əmək vasitələri və alətlərinin cəmidir

244. 188. Dövriyyə fondları nədir?

- ✓ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə- hissə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal dövründə yalnız bir dəfə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər.
- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

245. Əmək məhsuldarlığının formaları

- şəxsi və ictimai
- ✓ fərdi və ictimai
- müəssisə, sahə və sənaye
- fərdi və kollektiv
- fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai

246. Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi
- ✓ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi
- məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi
- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi

247. Əmək haqqı nədir?

- ✓ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait

248. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- ✓ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

249. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- ✓ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

250. Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

- ✓ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi

251. Əmək məhsuldarlığı nədir?

- istehsal heyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir
- istehsal heyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- ✓ konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir

252. Çıxma əmsali belə hesablanır:

- ✓ bütün səbəblər üzündən azad olunan işçilərin onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- işçilərin orta siyahı sayının şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunanlara nisbəti ilə
- şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- işçilərin orta siyahı sayının bütün səbəblər üzündən azad olunanlara nisbəti ilə
- müəyyən dövr ərzində qəbul olunan və azad olunan işçilərin fərqi ilə

253. Mütəxəssislərə aiddir:

- ✓ mühəndis-texniki işçilər
- iş icraçıları
- kiçik xidmət personalı
- rəhbərlər
- əsas fəhlələr

254. İstehsal necə müəyyən olunur?

- ✓ istehsal olunan məhsul həcmnin işçi personalının sayına nisbəti ilə
- işçi personalının sayının istehsal olunan məhsul həcminə nisbəti ilə
- işçi personalının sayının müəssisənin bütün işçilərinin sayına nisbəti ilə
- işçi personalının sayının əsas fondların dəyərində nisbəti ilə
- əsas fondların dəyərinin işçi personalının sayına nisbəti

255. Əmək məhsuldarlığının səviyyəsi xarakterizə edir:

- əmək tutumu və fond tutumu
- material verimi və mənfəət
- ✓ məhsulun əmək tutumu və bir işçiyə olan istehsalı
- fond verimi, fond tutumu
- əməyin fond tutumu və fondla silahlanması

256. Müəssisənin məsuliyyəti maddəli işçilər qarşısında zərurət yaradır:

- aksiya sayının artımı
- təchizatçılarla müqavilələrin bağlanması
- xarici iş qüvvəsinin cəlb olunması
- ✓ əməyin yüksək məhsuldarlığı üçün şəraitin yaradılması
- marketing tədqiqatlarının aparılması

257. Kompensasiya olunan ödənilmələrə nə aiddir?

- ✓ ağır şəraitdə işin yerinə yetirilməsinə əlavə ödəmə
- göstəricilərin üstün yerinə yetirilməsinə görə mükafat
- işçinin günahı səbəbindən boşdayanmaların ödənilməsi
- istehsalatdan ayrılmaqla təhsil dövründə işçilərin əməyinin ödənilməsi
- peşəkar ustalığa görə tarif dərəcələrinə edilən əlavə ödəmə

258. Müəyyən işlərin həcmnin yerinə yetirilməsinə əməyin ödənilməsi:

- ✓ işə maddə
- kontraktlı
- sadə vaxta maddə
- vaxta maddə - mükafatlı
- işə maddə və vaxta maddə

259. 233. İşlənmə və tətbiqin səviyyəsinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- ✓ dövlət, sahə və sahə daxili səviyyəli
- məhsuldar və prosesli
- texniki, təşkilati-idarəetmə, sahə səviyyəli
- mütləq, yaxşılaşdırılmış
- sənaye, maliyyə, dövlət səviyyəli

260. 232. Əmək tutumluluğun hansı növü köməkçi işçilərin əmək məsrəflərini nəzərə alır?

- ✓ xidmətin əmək tutumluluğu
- istehsal əmək tutumluluğu
- texnoloji əmək tutumluluğu
- tam əmək tutumluluğu
- idarənin əmək tutumluluğu

261. 231. Eyni məhsul istehsal edən sahələrdə istehsalı müəyyən edən hansı üsuldan istifadə olunur?

- əmək
- təbii və əmək
- ✓ təbii
- şərti-təbii

- dəyər

262. 230. Kadr dövryyəsinə hansı göstərici xarakterizə edir?

- artım əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- ✓ qəbul üzrə əmsal
- yeniləşmə əmsalı
- dövrətmə əmsalı

263. 229. Aşağıda sadalananlardan hansı əməyin vaxthesabı ödənilməsi sisteminə aiddir?

- akkordlu
- dolay
- düzünə
- ✓ sadə
- mütərəqqi

264. 227. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- 200.0
- ✓ 850.0
- 650.0
- 1000.0
- 450.0

265. 224. Yeyinti sənayesində əməyin işəmuзд ödənilməsi sistemi daha geniş yayılmışdır?

- ✓ işəmuзд – mükafatlı
- işəmuзд - progressiv
- dolay – işəmuзд
- kollektiv
- fərdi

266. 223. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

- ✓ əmək tutumluluğu
- istehsal
- fərdi əmək məhsuldarlığı
- ictimai əmək məhsuldarlığı
- əməyin intensivliyi

267. 221. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

- ✓ hasilat
- əmtəəlik məhsul
- kadrlara plana görə tələbat göstəricisi
- axıcılıq əmsalı
- əmək tutumu

268. 219. Əmək haqqının hansı formaları məlumdur?

- gündəlik, aylıq və işəmuзд
- işəmuзд, fasiləli və qarışıq
- ✓ işəmuзд və fasiləli
- gündəlik və aylıq
- qarışıq və illik

269. 218. Günəmuзд əmək haqqının hansı forması köməkçi fəhlələrin əmək haqqını ifadə edir?

- kollektiv
- akkordlu
- ✓ dolayı
- sadə
- düzünə

270. 217. Əsas işçilərdən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- mütəxəssislər
- sosial infrastruktur işçiləri
- ✓ köməkçi fəhlələr
- qulluqçular
- kiçik xidmətçi heyət

271. 216. Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı dərəcəsinə aiddirlər?

- ✓ mütəxəssislərə
- menecerlərə
- qulluqçulara
- əsas fəhlələrə
- rəhbər işçilərə

272. 215. Məhsul istehsalı ilə işçilərin hansı dərəcələri məşğuldur?

- ✓ fəhlələr
- kiçik xidmətçi heyət
- qulluqçular
- mütəxəssislər
- rəhbər işçilər

273. 214. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- əməyin fondlarla silahlanması.
- axıcılıq əmsalı
- ✓ əmək məhsuldarlığı
- əmək tutumu
- hasilat

274. Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- texniki şərtlərin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- ✓ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- eskiz layihəsinin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi

275. İnnovasiya fəaliyyəti:

- ✓ yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir
- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir

276. İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- ✓ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

277. İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- ✓ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı
- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir

278. Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- ✓ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- texnikanın istismarı
- məhsulların reallaşdırılması
- məhsulun bilavasitə istehsalı
- texnoloji hazırlıq

279. İnnovasiyanın texnoloji potensialı nədir?

- yeniliyin əsasında dayanan konseptsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konseptsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konseptsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konseptsiyanın əməktutumluluğunu göstərir
- ✓ yeniliyin əsasında dayanan konseptsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir

280. İnnovasiya layihəsi nədir?

- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ✓ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- yeniliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur

281. Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ✓ məhsul və proses innovasiyaları
- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar

282. İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- ✓ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar

283. İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- ✓ yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara

284. Proses innovasiyası nədir?

- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ✓ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

285. Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ✓ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

286. Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- ✓ elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

287. Elmi-texniki tərəqqinin istiqamətindən fərqli olan reallaşdırma formaları:

- ✓ prinsipial yeni növ əmək vəsaitlərinin yaradılması
- istehsalın elektriklişdirilməsi
- elektriklişdirmə və kimyalaşdırma
- istehsalın kimyalaşdırılması
- kompleks mexaniklişdirmə və avtomatlaşdırma

288. Proses innovasiyaları:

- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- ✓ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

289. Yaxşılaşdırılan innovasiyalar:

- ✓ təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları

290. Mütəlak innovasiyalar:

- ✓ unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

291. 252. Sənaye istehsalı sahələri səviyyəsində innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- sənaye, maliyyə, ticarət-vasitəçilik, elmi, hüquqi, sosial
- məhsul, proses
- ✓ texniki, texnoloji, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, sosial
- dövlət, sahə, firmadaxili
- mütləq, yaxşılaşdırıcı

292. 251. Hansı hallarda innovasiya proyektı iqtisadi baxımdan səmərəli hesab olunur?

- xalis cari dəyər 0-dan böyük olanda
- xalis cari dəyər 1-dən böyük olanda
- ✓ xalis cari dəyər 0-dan kiçik olanda
- xalis cari dəyər 0-a bərabər olanda
- xalis cari dəyər 1-dən kiçik və ya bərabər olanda

293. 250. Hansı innovasiyalar nadir və analoqu olmayanlara aiddir?

- yaxşılaşdırıcı
- saxta innovasiya
- ✓ mütləq
- mütləq
- nisbi

294. 249. Sublimə edilməyə hansı məhsulu aid etmək olar?

- ✓ qəhvəni
- qazlaşdırılmış içkiləri
- makaronu
- çörəyi
- karameli

295. 248. Sublimə edilmə nə deməkdir?

- ✓ dondurulma və qurudulma
- qurudulma
- parçalanma və dondurulma
- parçalanma
- dondurulma

296. 247. Biotexnologiya nəyə şərait yaradır?

- ✓ tərəvəz bitkiləri toxumlarının cücərməsinin sürətləndirilməsinə
- qarışıq tərkibli müxtəlif növlərin alınmasına
- heyvandarlığın yem bazasının genişlənməsinə
- məhsulların geniş çeşidli istehsalına
- ənənəvi yeyinti əlavələrinin alınmasına

297. 234. Öz xüsusiyyətinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- ✓ məhsuldar və prosesli
- texniki, təşkilati-idarəetmə, sahəvi
- mütləq, yaxşılaşdırılmış
- sənaye, maliyyə, dövlət
- dövlət, sahə və sahədaxili

298. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- ✓ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında

299. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının artması yolu ilə

300. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ✓ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- aqreqat, mexaniki, texniki
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi

301. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- ✓ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

302. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ✓ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

303. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- ✓ müəssisələrin iriləşməsi
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

304. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ✓ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

305. İstehsalın ictimai təşkil formaları hansılardır?

- ✓ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal

306. İstehsalatın təmərküzləşməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- ✓ müəssisənin gücü
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

307. Təmərküzləşmənin iqtisadi səmərəliliyi hansı göstəricilərin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

- nəqliyyat
- texniki-texnoloji
- sosial-iqtisadi
- iqtisadi
- ✓ texniki-iqtisadi

308. 268. Təmərküzləşməyə hansı amil mənfi təsir göstərir?

- ✓ tikintinin və layihə gücünün mənimsənilməsi müddətinin uzanması
- bazarda rəqiblərin olması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin yüksəlməsi
- məhsulun fondtutumunun azalması
- istehsal infrastrukturunun zəifliyi

309. 267. Yeyinti müəssisələrinin ölçülərinin artırılmasına nə təsir edir?

- ✓ əhalinin real gəlirlərinin artması ilə əlaqədar olaraq ərzaq məhsullarına tələbatın artması
- təchizatçılara qədər olan məsafə
- qarışıq sahələrlə ixtisaslaşmanın və kooperasiyanın səviyyəsi
- müəyyən bir sahənin və şirkətin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksək olması
- yeyinti sənaye müəssisələrinin məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması

310. 266. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini daha dəqiq xarakterizə edir?

- əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas istehsal prosesinə xidmət edən qurulmuş enerji gücləri
- ✓ natural ifadədə istehsal edilən məhsulun həcmi
- müəssisənin emal etdiyi xammalın həcmi
- sənaye-istehsal heyətinin sayı

311. 264. İstehsalın təmərküzləşməsi nəyin hesabına həyata keçirilir?

- ✓ iri müəssisələrin tikilməsilə
- müəssisələrin özəlləşdirilməsilə
- müəssisəni xırda hissələrə bölməklə
- müəssisələrdə fəaliyyətdə olan avadanlıqların sayının azaldılması ilə
- fəaliyyətdə olan ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin ölçülərinin azaldılması ilə

312. 263. Yeyinti sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi şərtləri hansılardır?

- ✓ xammalın fiziki xassəsi və kimyəvi tərkibi imkan verir ki, xammalın təkrar emalı üçün kombinə olunmuş istehsal yaratsın
- mövsümi xüsusiyyəti olmayan çoxsaylı xammal növlərinin istehsalı
- xammalın daşınma radiusunun məhdud olmaması, onun az korlanması
- xüsusi saxlanma yerlərinə, soyuducu kameraların olmasına ehtiyac olmaması
- məhsulun gündəlik istehsalına olan ehtiyacın olmaması

313. 260. Əməyin ictimailəşməsi nə deməkdir ?

- hazır məhsulun birgə istehsalı ilə şərtlənən istehsal əlaqələri
- eynicinsli emal edilən xammalı və ya səmt məhsulu əsasında vahid istehsal kompleksində birləşmə
- ✓ əmək fəaliyyətinin ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri tərəfindən qarşılıqlı əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi

- ictimai əmək prosesində əmək fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin xüsusiləşməsi
- eynicinsli, kütləvi və iri həcmli məhsul buraxan ayrı-ayrı istehsalın xüsusiləşməsi

314. 259. İctimai əmək prosesində müxtəlif növ əmək fəaliyyətinin ayrılması nə deməkdir?

- ixtisaslaşma
- diversifikasiya
- ✓ əmək bölgüsü
- əməyin ümumiləşdirilməsi
- əlaqələndirmə

315. 258. Kiçik müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- elmi-tədqiqat laboratoriyalarının təşkilinin geniş imkanları olması
- marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- ✓ yerli resursların istehsalda daha dolğun cəlb edilməsi, rəqabətin inkişafına şərait yaratması
- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqi imkanları

316. 257. İri müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- ✓ marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- idarəetmənin sadə və çevik quruluşu
- tələbatda baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermə qabiliyyəti
- onların çevikliyi

317. 256. Təmərküzləşmə nədir?

- ✓ bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi və onun iri müəssisələrdə cəmlənməsi prosesidir
- bu, kütləvi və iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, əlaqələrin gələcəkdə daha da dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesidir
- bu, texnoloji cəhətdən müxtəlif olan istehsalın bir müəssisədə birləşməsidir
- bu, müəssisələr arasında düzünə istehsal əlaqələridir

318. 255. Məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi və onların iriləşdirilməsi prosesi necə adlanır?

- ✓ təmərküzləşmə
- birləşmə
- kombinəlmə
- kooperasiya
- ixtisaslaşma

319. 254. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formaları mövcuddur?

- ✓ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlmə
- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlmə
- diversifikasiya, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlmə
- təmərküzləşmə, vahid bir şəkllə salınma, ixtisaslaşma, kombinəlmə
- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, ayrı-ayrı təbəqələrə bölünmə, kooperasiya

320. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- ✓ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- texnoloji, əşya, mexaniki
- əşya, texniki, fiziki

321. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bazar seqmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ✓ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

322. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ✓ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- özünün konstruksiyası-ya-ısına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

323. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ✓ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

324. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
- ✓ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

325. İxtisaslaşdırma nədir?

- ✓ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar seqmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır

326. İstehsalın kombinəlməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- ✓ kombinatda istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü

327. İstehsalın kooperativləşdirilməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- ✓ əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı

328. İstehsalatın ixtisaslaşmasını xarakterizə edən göstərici budur:
- ✓ müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
 - əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
 - müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
 - müəssisənin gücü
 - kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
329. 298. Dar ixtisaslaşma və texnoloji cəhətdən yekcins olan istehsal sahələri çərçivəsində hansı ixtisaslaşma ümumiləşdirilir?
- ✓ sahəaltı ixtisaslaşmada
 - sahə ixtisaslaşmasında
 - rayonlararası ixtisaslaşmada
 - sahələrarası ixtisaslaşmada
 - müəssisənin ixtisaslaşmasında
330. 297. Yeyinti sənayesində ixtisaslaşmanın hansı forması perspektivli hesab olunur?
- texnoloji
 - sadalananlardan heç biri
 - ✓ detallar üzrə
 - konkret əşya
 - konkret əşya və texnoloji
331. 295. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində aşağıda göstərilən kooperasiya əlaqələrinin hansı düzgündür?
- qənd-rafinad-yağ-piy
 - nişasta-pateka-konserv
 - yağhasiletmə-qənnadı
 - ✓ konserv- qənnadı
 - spirt-şörəkbişirmə
332. 292. Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür?
- ✓ istehsal nə qədər mürəkkəb olsa, ixtisaslaşma səviyyəsi də bir o qədər yüksək olar
 - məhsulun nomenklaturası nə qədər geniş olsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər yüksək olar
 - bir regionda nə qədər çox müəssisə cəmlənsə ixtisaslaşma imkanları onlar üçün az olar
 - istehlak çox olarsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər az olar
 - məhsulun çeşidi nə qədər geniş olarsa, ixtisaslaşma imkanları da çox olar
333. 290. Qənd-rafinad müəssisələrini hansı ixtisaslaşma formasına aid etmək olar?
- ✓ texnoloji
 - detallar üzrə
 - rayonlararası
 - sahələrarası
 - konkret əşya
334. 289. Yeyinti sənayesində konkret əşyalar üzrə ixtisaslaşmaya təsir edən əsas amil hansıdır?
- ✓ kənd təsərrüfatı xammalı emal edən yeyinti sənaye sahələrinin və kənd təsərrüfatının ərazi ixtisaslaşması
 - elmi-texniki tərəqqinin təsiri ilə istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi
 - istehsal prosesinə xidmət edən sexlərdə energetik güclərin qurulması
 - düzgün cavab yoxdur
 - müəssisələrin xüsusi iqlim şəraiti olan coğrafi rayonlarda yerləşdirilməsi
335. 288. Sahə və yarım sahə daxilində tək-tək əmək bölgüsündə hansı ixtisaslaşma mövcuddur?
- ✓ müəssisənin ixtisaslaşması

- yarım sahənin ixtisaslaşması
- sahələrarası ixtisaslaşma
- rayonlararası ixtisaslaşma
- sahənin ixtisaslaşması

336. 286. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində texnoloji ixtisaslaşma daha geniş yayılıb?

- meyvə konservləri
- çörək-bulka
- makaron
- çuğundur-şəkər
- ✓ çay istehsalı

337. 285. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində konkret əşya ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ✓ çörək-bulka
- pivə bişirmədə
- çay istehsalında
- tütünçülükdə
- şərabçılıqda

338. 284. İstehsalın ixtisaslaşması ardıcıl olaraq hansı mərhələləri keçir?

- ✓ sənayenin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sex, istehsal bölmələri ixtisaslaşması
- iqtisadiyyatın ixtisaslaşması; sənayenin ixtisaslaşması; sahələrin ixtisaslaşması
- sənayenin ixtisaslaşması; sənaye sahələrinin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması
- müəssisə ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sexlər, istehsal bölmələrinin ixtisaslaşması; iş yerlərinin ixtisaslaşması
- sahə ixtisaslaşması; yarım sahə ixtisaslaşması; müəssisə ixtisaslaşması

339. 281. Sahə ixtisaslaşmasının nümunəsi hansıdır?

- ✓ yeyinti sənayesi
- bərk pendir istehsalı
- konserv sənayesi
- şəkər sənayesi
- ət və süd sənayesi

340. 280. Sənayedə istehsalın ixtisaslaşması özünü nədə göstərə bilər?

- ✓ sahə, yarım sahə, müəssisə səviyyəsində
- sahə, sahələrarası və beynəlxalq ixtisaslaşmada
- sənaye, sahə və müəssisə səviyyəsində
- sahələrarası və sahədaxili ixtisaslaşmada
- mikro və makro səviyyədə

341. 279. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- ✓ məhsul vahidinə düşən nəqliyyat xərcləri
- gəlir
- əmtəəlik məhsul istehsalına çəkilən xərclər
- məhsul istehsalının həcmi
- sənaye-istehsal heyətinin sayı

342. 278. Bir iqtisadi zonada yerləşən müəssisələr arasında istehsal əlaqələrini nəzərdə tutan kooperasiya forması hansıdır?

- ✓ rayonlardaxili
- sahələrarası
- sahədaxili
- sahə
- rayonlararası

343. 277. Sahə mənsubiyyətinə görə kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- ✓ sahədaxili, sahələrarası
- rayonlardaxili, rayonlararası
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
- konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji

344. 275. Kooperasiya nədir?

- ✓ bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır

345. 274. Yeyinti sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması yoxdur?

- ✓ detallar üzrə
- texnoloji
- rayonlararası
- sahələrarası
- konkret əşya

346. 272. İxtisaslaşmanın hansı məlum formaları var?

- ✓ konkret əşya, texnoloji, detallar üzrə
- sahəvi, beynəlxalq, rayonlararası
- xüsusi, konkret əşya, detallar üzrə
- sahə və müəssisə səviyyəsində
- konkret əşya, texnoloji, prosesli

347. 271. İxtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- ✓ müəyyən bir sahədə istehsal edilən məhsulun ümumi həcmində istehsal edilən yekcins məhsulun payı
- hazır məhsul istehsalında istifadə olunan təkrar xammalın səviyyəsi
- müəssisənin orta energetik gücü
- sahənin ümumi məhsul istehsalı həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- bir müəssisəyə düşən illik məhsul istehsalının həcmi ilə müəyyən edilən müəssisənin orta ölçüsü

348. 270. İxtisaslaşma nədir?

- ✓ iri seriyalı və ya kütləvi məhsul istehsalıdır
- bu, müəssisələr arasında birbaşa əlaqədir
- bu, bir müəssisədə texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın cəmlənməsidir
- bu, əlaqələrin dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi prosesi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

349. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- ✓ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müxtəlif istehsalların birliyi
- işçilərin sayının azalması
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır

350. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- ✓ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir

- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir

351. Qarışıq kombinəlaşmə tipi nə vaxt olur?

- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- ✓ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammal kompleks emal olunanda

352. Aşağıdakılardan hansı kombinəlaşdırmanın səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- ✓ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi

353. Sənayedə kombinəlaşdırma nədir?

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- ✓ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir

354. Bir sahədə məhsul istehsalını həyata keçirən müəssisələrin birliyi:

- ✓ şaquli integrasiya
- üfüqi integrasiya
- kooperativləşmə
- kombinəlaşmə
- konqlomerasiya

355. Kombinəlaşmə və şaquli integrasiya üçün xarakterik olan ümumi cəhətləri göstərin:

- ✓ idarəetmənin mərkəzləşməsi
- bircinsli texnoloji istehsalat birliyi
- vahid enerji təsərrüfatı və ümumi köməkçi və xidmət istehsalatları
- texniki-iqtisadi birlik
- istehsalat və kommunikasiyalar arasında olan ərazi birliyi

356. 308. Kombinəlaşmanın zəminləri hansıdır?

- əlavə məhsulların və tullantıların gec xarab olması
- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən müəssisələrdə istehsalın qeyri-mövsümi xarakteri
- ✓ çoxkomponentli kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- təkrar kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- xammalın əksər növlərinin emalı zamanı əlavə tullantı və itkilərin minimum olması

357. 307. Kombinəlaşmə nəticəsində nə baş verir?

- ✓ işin mövsümliliyi qaydaya düşür
- inzibati- idarəetmə və nəqliyyat xərcləri artır

- fondverimi azalır
- təmərküzləşmənin səviyyəsi azalır
- köməkçi istehsal sahələrinə qoyulan xüsusi kapital qoyuluşları yüksəlir

358. 306. Yeyinti sənayesində kombinəlanmış istehsalların təşkili üçün hansı texnoloji və iqtisadi zəminlər mövcuddur?

- ✓ xammal bazasının ümumi xarakteri
- hazır məhsulun istehsalı proseslərinin eyni mərhələli olması
- yeyinti xammalının sadə kimyəvi tərkibi
- istehsal güclərinin açığı miqdarı
- istehsalın aşağı təmərküzləşmə səviyyəsi

359. 305. Yeyinti sənayesində istehsalın kombinəlaşma səviyyəsini hansı göstərici əks etdirir?

- eyni müəssisə tərəfindən istehsal olunan eynicinsli məhsul qrup və növlərinin miqdarı
- sahənin məcmu istehsal həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- ✓ hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- sahə müəssisələrinin ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi
- sahənin istehsal məhsulunun ümumi həcmində eynicinsli məhsul istehsalının payı

360. 304. Kombinəlaşmanın hansı forması aqrar sənaye inteqrasiyası şəklində müydana çıxır?

- xammaldan kompleks istifadə
- qarışıq sahə müəssisələrinin birləşməsi
- ✓ kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı və onun sənayedə emalının birləşməsi
- xammalın ardıcıl emalı
- əsas istehsal tullantılarının emalı

361. 303. Melass hansı sənaye tullatılarına aiddir?

- ət və süd
- balıq
- ✓ şəkər istehsalı
- yağlı bitkilər emalı
- unüyütmə

362. 302. Cecələr yeyinti sənayesinin hansı sahəsinin tullantılarıdır?

- ✓ yağlı bitkilər emalı
- şəkər istehsalı
- balıq
- ət və süd
- unüyütmə

363. 301. Kombinəlaşma nədir?

- ✓ bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

364. 300. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən mütərəqqi hesab olunur?

- ✓ kombinəlaşma
- inteqrasiya
- kooperativləşmə
- ixtisaslaşma
- təmərküzləşmə

365.	299.İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən sonda meydana gəlmişdir?
✓	- kombinəlaşma - inteqrasiya - kooperativləşmə - ixtisaslaşma - təmərküzləşmə
366.	Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil: - istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması - müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi ✓ müəssisədə məhsulun həcmnin artırılması - istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi - müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
367.	Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır? ✓ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı - köməkçi fəhlələrin əmək haqqı - texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər - əsas fəhlələrin əmək haqqı - əsas və köməkçi materiallar
368.	Məhsulun maya dəyəri: ✓ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-su-nu əks etdirir - məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir - rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir - məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının məcmu-su-nu əks etdirir - məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmu-su-nu əks etdirir
369.	Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur? ✓ digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək - faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi - maya dəyrinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması - hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyəsinin müəyyənləşdirilməsi - əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
370.	Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir? ✓ sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər - reklam xərcləri - material xərcləri - icarə haqqı xərcləri - əmək haqqı xərcləri
371.	Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür? - ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi - müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi - müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi - müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi ✓ məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi
372.	Hansı xərclər dəyişən xərclərə aid deyil:

- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- tara xərcləri
- ✓ kommersiya xərcləri
- nəqliyyat-tədarük xərcləri
- xammal xərcləri

373. Hansı xərclər sabit xərclərə aiddir:

- ✓ ümumistehsal xərcləri
- yanacaq və enerji xərcləri
- əsas fondların amortizasiyası
- işçilərin əməyinin ödənilməsi
- xammala və materiallara olan xərclər

374. Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir:

- ✓ fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- icarə haqqı
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- ümumistehsal xərcləri

375. Hansı xərclər sabit xərclərə aid deyil:

- ✓ xammala və materiallara olan xərclər
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- ümumistehsal xərcləri
- idarəçilikdə əməyin ödənilməsi

376. Hansı xərclər maddəsi əsas xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
- qaimə xərcləri
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- ✓ yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər

377. Hansı xərclər maddəsi dolayı xərclərə aid deyil:

- qaimə xərcləri
- kommersiya xərcləri
- ümumtəsərrüfat xərcləri
- ümumistehsal xərcləri
- ✓ yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər

378. 326. Zay məhsuldan yaranan itkilər yeyinti sənayesinin hansı sahəsində planlaşdırılır?

- ✓ konserv
- yağ-piy
- çörəkbişirmə
- pivəbişirmə
- ət və süd

379. 324. Əməyin mühafizəsi xərcləri maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

- ✓ sex xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimlənməsi xərcləri
- amortizasiya ayırmaları

- ümumi zavod xərcləri
- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

380. 322. Birbaşa hesablama metodu ilə maya dəyərinin azalması necə hesablanır?

- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla material və əmək xərclərinin məcmusu ilə
- istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla əsas və dövriyyə fondları xərclərinin məcmusu ilə
- ✓ istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində material, əmək və qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- əsas və dövriyyə fondlarına xərclərin və istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- material, əmək xərcləri və kapital qoyuluşlarının məcmusu ilə

381. 321. Məhsulun maya dəyərinin azalmasının qiymətləndirilməsi hansı metodların köməyi ilə aparılır?

- ✓ birbaşa və amil
- sabit və dəyişən
- əsas və amil
- əsas və normativ
- birbaşa və dolay

382. 320. Əsas fondların amortizasiyası maya dəyərinin hesablanmasının hansı maddəsinə aid edilir?

- ✓ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- amortizasiya ayırmaları
- ümumi zavod xərcləri
- sex xərcləri
- istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri

383. 318. Qaimə xərclərinə nə aiddir?

- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- texnoloji məqsədlər üçün enerji xərcləri
- ✓ ümumi zavod xərcləri
- xammal xərcləri
- istehsal işçilərinin əmək haqqı

384. 316. Aşağıdakılardan hansı sex maya dəyərinə daxildir?

- kommersiya xərcləri
- istehsaldan kənar xərclər
- ✓ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- zay məhsul nəticəsində yaranan itkilər
- ümumi təsərrüfat xərcləri

385. 314. Xərclərin hansı əsas növü məhsulun maya dəyərini formalaşdırır?

- istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri
- məhsulun istehsal və satış xərcləri, istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri, sosial-mədəni, mənzil-satış və müəssisənin digər ehtiyaclarına xərclər
- ✓ məhsulun istehsal və satış xərcləri
- satış, nəqliyyat və reklam xərcləri
- tədqiqat, istehsal, marketinq, satış xərcləri

386. 313. Hansı xərclər istehsalın həcmindən asılıdır?

- ✓ dəyişən
- sabit
- daxili
- xarici
- alternativ

387.	312. Məhsulun sexdə hazırlanmasının bütün xərcləri maya dəyərinin hansı növünə daxildir?
	✓ sex - istehsal - faktiki - hesabat - tam
388.	311. Aşağıdakılardan hansı sabit xərclərə aid edilir?
	✓ inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri - yanacaq xərcləri - texnoloji ehtiyaclar üçün enerji xərcləri - işçilərin əmək haqqı - xammal və material xərcləri
389.	310. Aşağıdakılardan hansı dəyişən xərclərə aid edilir?
	✓ xammal və material xərcləri - ümumi zavod xərcləri - kreditə görə faizlər - icarə haqqının ödənişi - inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
390.	Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?
	✓ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqda-rına nisbəti kimi hesablanır - ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır - ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır - ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqda-rına hasili kimi hesablanır - məhsulun miqda-rının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
391.	Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?
	✓ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər - məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır - nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artma-sı-na səbəb olur - qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir - yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təşihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnmir
392.	Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?
	- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər - rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər ✓ məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cə-dən ödənilməsini stimullaşdıran güzəştlər - məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər - əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
393.	Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdəyişmənin metodlarına aid deyil?
	✓ ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu - rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəy-yən edilməsi metodu - cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
394.	Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?
	✓ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr xalis inhisar

- təbii inhisar
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə

395. Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- kiçik və orta müəssisələr
- tam ortaqlıqlar
- ✓ öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

396. Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ✓ tələbin müəyyən edilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilməsi

397. Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- tələbin müəyyən edilməsi
- Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili
- ✓ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması

398. Oliqopolik sahə:

- ✓ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimiyyət etdiyi sahədir
- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir

399. Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- ✓ artırır
- dəyişmir
- azaldır
- həm artırır, həm də azaldır
- sabitləşdirir

400. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- ✓ müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

401. Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- ✓ istehsalın həcmi-nin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır
- satış həcmi-nin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi-ni yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir

402.	Qiymətlərin növlərinə aid deyil? ✓ qarışıq qiymətlər • tikinti məhsuluna qiymət • nəqliyyat tarifləri • pərakəndəsatış qiymətləri • topdansatış qiyməti
403.	Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir? • məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti • məhsulun maya dəyəri ✓ hazır məsul anbarının həcmi • analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları • inflyasiyanın səviyyəsi
404.	Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır? ✓ məhsulun maya dəyərini • hazır məsul anbarının həcmi • təhciztçıların etibarlılığını • əsas fondların mənəvi köhnəlməsini • işçilərin rəyini
405.	Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil? ✓ Dinamik inkişaf şəraiti • Xalis inhisar şəraiti • Oliqopolik şərait • Təkmil rəqabətli şərait • İnhisarçı rəqabətli şəraiti
406.	Qiymət funksiyalarına aiddir: • nəzarət, stimullaşdırma və bölgü • stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə ✓ uçot, stimullaşdırma və bölgü • uçot, stimullaşdırma və nəzarət • analitik, müşahidə və eksperimental
407.	Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur? • potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması • müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması ✓ istehsalın həcmi artırılması • bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi • qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
408.	354. Sənayedə istehsalın rentabelliyi hansı səviyyədədir? • 25-30 % • 50-55 % ✓ 20-25 % • 5-10 % • 45-50 %
409.	353. Xalis gəlir nədir? • məhsul satışından və əsas vəsaitlərdən gələn gəlir • satışdan alınan mədaxil ilə material xərcləri arasındakı fərq

- məhsul satışından, əsas vəsaitlərdən və qeyri-satış əməliyyatlarından gələn gəlirin cəmi
- satışdan alınan mədaxil ilə maya dəyəri arasındakı fərq
- ✓ vergilər ödənildikdən sonra müəssisənin sərəncamında qalan gəlir hissəsi

410. 352. İstehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi
- gəlirin hesabat maya dəyərinə olan nisbəti kimi
- gəlirin tam maya dəyərinə nisbəti kimi
- ✓ gəlirin əsas fondların və normalaşdırılmış dövrüyyə vəsaitinin cəminə olan nisbəti kimi
- gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi

411. 351. Məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- gəlirin hesabat maya dəyərinə olan nisbəti kimi
- gəlirin əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi
- gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi
- gəlirin əsas istehsal fondlarının və normalaşdırılmış dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi
- ✓ gəlirin tam maya dəyərinə nisbəti kimi

412. 350. Hansı gəlir müəssisənin sərəncamında qalır?

- ✓ xalis
- gömrük vergisindən azad olan gəlir
- ümumi
- balans
- əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla xalis gəlir

413. 349. Balans mənfəəti necə müəyyən edilir?

- ✓ məhsul satışından gələn gəlirlə digər satılan və satılmayan məhsulların gəlirlərinin cəmi kimi
- ümumi və xalis gəlirin cəmi kimi
- xalis gəlirlə digər məhsul satışından və satılmayan məhsulun gəlirlərinin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə satılmamış məhsul gəlirinin cəmi kimi
- məhsul satışından gələn gəlirlə xalis gəlirin cəmi kimi

414. 348. Sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas məqsədini nə təşkil edir?

- istehsal xərclərinin azaldılması
- keyfiyyətli məhsul istehsalı
- ✓ gəlir götürmək
- gəlirin alınması və çoxaldılması
- istehsal həcmində artırılması

415. 345. Yeni bazarlara məhsul satışı üçün daxil olmaq məqsədilə hansı qiymət strategiyasından istifadə olunur?

- ✓ aşağı qiymətqoyma strategiyası
- dempinq strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- “qaymaq yığıma” strategiyası
- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası

416. 340. Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə hansı qiymətlər tətbiq olunur?

- ✓ hesabat
- tənzimləyici
- azad
- daimi
- pilləli

417. 338. Yeyinti sənayesinin hansı məhsuluna tənzimləyici qiymətlər müəyyən edilir?
- meyvə şirələrinə
 - pıvəyə
 - ✓ süd məhsullarına
 - qənnadı məmulatlarına
 - hisə verilmiş məhsullara
418. 337. Son istehlakçıya pərakəndə ticarət şəbəkəsi vasitəsilə çatdırılan məhsul hansı qiymətlə satılır?
- topdansaş vasitəçilik qiymətilə
 - tədarük qiymətlərilə
 - ✓ pərakəndə qiymətlərlə
 - müəssisənin baza topdansaş qiyməti ilə
 - müəssisənin buraxılış topdansaş qiymətilə
419. 335. Vasitəçilik edən ticarət təşkilatları tərəfindən məhsul satışı üçün hansı qiymətdən istifadə olunur?
- topdansaş vasitəçilik qiymətləri
 - pərakəndə qiymətlər
 - ✓ müəssisənin buraxılış topdansaş qiyməti
 - tədarük qiyməti
 - müəssisənin baza topdansaş qiyməti
420. 334. Süd sənayesinin hansı məhsuluna əlavə qiymət artımı 50 %-ə qədər təşkil edir?
- ✓ yoqurtlara
 - bərk pendirlərə
 - xamaya
 - kefirə
 - pastərizə olunmuş südə
421. 333. Müəssisənin topdansaş buraxılış qiymətləri necə hesablanır?
- ✓ məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlirin və dolay vergilərin (sənaye məhsulunun ayrı-ayrı növləri üzrə əlavə dəyər vergisi – aksizlər) cəmi
 - məhsul vahidinin tam maya dəyəri ilə gəlirin cəmi kimi
 - məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və məsrəflər (icarə, kommersiya ödəmələri)
 - məhsul vahidinin tam maya dəyərinin, satışdan və aksizlərdən gələn gəlir
 - məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və ticarətdən gələn qiymət əlavəsi
422. 332. Xidmət dövriyyəsinin xüsusiyyətinə görə qiymətin növləri:
- ✓ müəssisənin topdansaş qiymətləri, topdansaş vasitəçiliyi, pərakəndə satış qiymətləri
 - daimi, mövsümi və pilləli
 - müqayisəli və hesabat
 - möhkəm və sürüşkən
 - azad və tənzimlənen
423. 331. Aşağıda göstərilən müddəalardan hansı düzdür?
- ✓ qiymət artımı istehsalı stimullaşdırır, amma istehlakı azaldır
 - məhsul qıtlığı şəraitində aşağı qiymət təklifin artmasını stimullaşdırır, artıq olması isə tələbi azaldır
 - qiymətin aşağı düşməsi istehsalın stimullaşdırılmasına şərait yaradır
 - istehsalçılar qiymətin aşağı salınmasında maraqlıdırlar, istehlakçılar isə onun yüksəldilməsində
 - tələb nə qədər yüksək, təklif isə aşağı olarsa qiymət də aşağı olar
424. Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?
- nisbi

- fərdi
- kompleks
- bütün göstərilənlər
- ✓ mütəlaq

425. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ✓ məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- təklifin azılması deməkdir

426. Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ✓ məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəələrini özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəələrini özündə birləşdirir

427. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- ✓ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması

428. Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- ✓ ergonomik göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- məmulatın estetik göstəriciləri
- patent-hüquq göstəriciləri
- ekoloji göstəricilər

429. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- ✓ məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun nəqliyyat qabiliyyəti

430. Standartlaşdırma:

- ✓ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

431. Sertifikasiya:

- ✓ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir

432. Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- ✓ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

433. Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- ✓ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur

434. 385. Kalorilik keyfiyyət göstəricisinin hansı qrupuna aiddir?

- ✓ funksional göstəricilərə
- estetik göstəricilərə
- saxlanılma göstəricisinə
- qənaətlilik göstəricisinə
- sosial təyinatlı göstəricilərə

435. 384. Məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsinin hansı metodu daha geniş yayılıb?

- ✓ indeks metodu
- vahidlilik metodu
- parametrik metod
- vahid parametrik metod
- indeks-parametrik metod

436. 382. Təhlükəsizlik göstəricisinə aiddir:

- məhsuldarlıq, təmirə yararlı
- müntəzəmlik, təcrid olunma dərəcəsi
- ✓ qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- müntəzəmlik, uzun ömürlülük

437. 381. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- təcrid olunma dərəcəsi
- ✓ müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- məhsuldarlıq, təmirə yararlı

438. 380. Təyinat göstəricisinə aiddir:

- ✓ istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- təcrid olunma dərəcəsi
- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- təmirə yararlı, məhsuldarlıq
- müntəzəmlik, uzun ömürlülük

439. 379. Tətbiqinə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- ✓ mütləq və nisbi
- fərdi və kompleks
- təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.
- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- ümumiləşdirilmiş, integrallı və indeksli

440. 378. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

- ✓ ümumiləşdirilmiş, integrallı və indeksli
- fərdi və kütləvi
- təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.
- təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- mütləq və nisbi

441. 377. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

- ✓ istehlakçıların tələbatı səviyyəsinə uyğun
- sifarişçinin tələbindən asılı olaraq
- istehsalçıların tələbinə uyğun dərəcədə
- bütün sadalananlara uyğun
- rəqabətçilərin tələbindən asılı olaraq

442. 376. Hansı yeyinti məhsullarını satmaq olar?

- ✓ əhali arasında yüksək tələbatı olmayan
- yararlılıq müddətinin keçdiyi
- mütləq sertifikatlaşmanın aparıldığı haqda məlumatı olmayan
- satış üçün lazım olan şərait olmadıqda
- sanitariya qaydalarına uyğun olmayan

443. 372. İşlənən və saxlanılan zaman təhlükəsizlik dərəcəsini hansı göstəricilər qiymətləndirir?

- ✓ təhlükəsizlik göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- texnoloji baxımdan göstəricilər
- daşınılma göstəriciləri
- təyinat göstəricisi

444. 371. Əmtəənin daha üstün xassəsini kim seçir?

- ✓ istehlakçı
- sifarişçi
- vasitəçi
- rəqabətçi
- istehsalçı

445. 370. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- ✓ tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- fəhlələrin əmək haqqının artırılması
- xammal-materialların istehsalda hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi
- istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması
- ucuz xammal-materialların tətbiqi

446. 369. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- istehsal attestatının alınması

- texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- unifikasiyalı məhsul istehsal etmək
- ✓ məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi

447. 368. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- ✓ ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə
- başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- həmin regionda hazırlanan məmulatlarla
- ekoloji təmiz məhsulla
- keçən ildə istehsal olunan məhsulla

448. 367. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- ✓ qadın ayaqqabıları
- uşaq geyimləri
- qənnadı məhsulları
- dərman maddələri
- süd məhsulları

449. 366. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- ✓ texniki şərait
- sahə
- milli
- beynəlxalq
- dövlət

450. 363. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

- ✓ funksional göstəriciləri
- iqtisadi göstəriciləri
- saxlanılma göstəriciləri
- estetik göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəriciləri

451. 362. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

- ✓ estetik göstəriciləri
- funksional göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəricilər

452. 361. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

- ✓ iqtisadi göstəricilər
- funksional göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri
- estetik göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəricilər

453. 360. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- ✓ funksional göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri
- estetik göstəriciləri
- sosial təyinatlı göstəricilər

454. 359. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- ✓ sosial təyinatlı göstəricilər
- iqtisadi göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri
- estetik göstəriciləri
- funksional göstəricilər

455. 358. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- ✓ vahid və kompleksli
- fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- vahid, kompleksli, çox komponentli
- tək kompleksli və çox komponentli
- yekcins və müxtəlif cinsli

456. 357. Hansı növ məhsul alıcısının öz adət və dadda mühafizəkar kimi xarakterizə etmək olar?

- ✓ dayanıqlı
- dolğun
- yeniləşən
- məqsədəuyğun
- geniş

457. 356. Tamlı məhsullar hansılar aiddir?

- ✓ çay
- ət
- yumurta
- qənd
- süd

458. 355. Hansı sahənin istehsalı daha geniş çeşidli və yüksək keyfiyyətli məhsul alınmasını təmin edir?

- ✓ ət və süd
- unüyütmə-yarma
- balıq
- tamlı məhsullar
- çörəkbişirmə

459. Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- ✓ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir

460. Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ✓ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- bank kreditləri
- kreditor borjları

461. Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ✓ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

462. Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ✓ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

463. Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ✓ müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

464. Sadalanan məhsullardan hansıları aksiz vergisinə daxil deyil?

- ✓ alkoqolsuz pivə içkiləri
- tütün məhsulları
- şərab-araq məhsulları
- spirt
- zərgərlik məmulatları

465. Sadalanan elementlərdən hansı vergi bazasına aiddir:

- vergidən qismən azad olunma
- vergi ödəmə müddəti
- gəlir (mənfəət)
- ✓ əmlakın dəyəri, dövriyyəsi, yaxud gəliri (mənfəəti); vergitutma vahidinə görə vergi dərəcəsi
- vergi ödəmə qaydası

466. Əlavə dəyər vergisi hansı qiymətlərə daxildir?

- gömrük rüsumları
- yanacaq-enerji təyinatlı məhsullara tariflər
- məhsula dövlət tərəfindən qiymətlərin tənzimlənməsi
- sərbəst bazar qiymətləri
- ✓ əhali üçün istehlak mallarına pərakəndə qiymətlər

467. Tutulan əlavə dəyər vergisi dövriyyəsinə nə daxil deyil:

- ✓ əmtəələrin sexdən-sexə satışı dövriyyəsi
- maliyyə yardımı kimi digər müəssisələrdən alınan pul vəsaitləri
- müəssisənin kənarda əmtəələri əldə etməsi və onların satışı
- əmtəə, iş və xidmətlərin satışı dövriyyəsi
- müqavilələr əsasında əmtəələrin çatdırılması öhdəliklərin pozulmasına görə cərimələrin, faizlərin, cəzaların məbləği

468. Torpaq vergitutma obyektini kimi torpaq vergisi deyil:

- ✓ torpaqlar, hansı ki, dövlətin hava donanmasının müəssisə və xidmətlərinə mənsubdur
- əhali məntəqələrinin ümumi istifadəsində olan torpaqlar
- hüquqi şəxslər

- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün
- kənd təsərrüfatı yönümlü

469. Əlavə dəyər vergisi budur:

- kadastr üzrə vergi
- fiziki şəxslər üzrə vergi
- ✓ dolaylı vergi
- birbaşa vergi
- bələdiyyə vergisi

470. 397. Kadastr vergisinə hansı vergilər aid etmək olar?

- ✓ torpaq vergisi
- aksizlər
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi

471. 396. “Mənbədən” hansı vergi tutulur?

- aksizlər
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- ✓ gəlirlər üzrə vergi
- əmlak vergisi

472. 395. Azərbaycan Respublikasında hansı vergi tətbiq olunmur?

- torpaq
- əmlak vergisi
- ✓ satışdan gələn vergi
- yol
- mədən

473. 394. Gəlirə vergi qoyulmasının obyektini nə təşkil edir?

- məhsul satışından gələn gəlir
- satılmayan əməliyyatdan alınan gəlir
- ✓ ümumi gəlir
- əmlak satışından gələn gəlir
- xalis gəlir

474. 393. Maliyyə bazarında toplanan resurslara nə aiddir?

- gəlir, kreditlər, kredit borcları
- gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- ✓ səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı

475. 392. Müəssisənin şəxsi maliyyə mənbələrinə və onlara bərabər tutulan vasitələrə nə aiddir?

- ✓ gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, kreditlər, kredit borcları
- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı

476. 391. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı bələdiyyələrə aiddir?

- ✓ əmlak vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- yol vergisi
- mədən vergisi
- gəlir vergisi

477. 390. Dolayı vergilərə hansı vergilər aiddir?

- ✓ əlavə dəyər vergisi
- yol vergisi
- mədən vergisi
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi

478. 389. Düzünə vergilərə hansı vergilər aiddir?

- ✓ gəlir vergisi
- idxal-ixrac rüsumları
- gömrük rüsumları
- aksizlər
- əlavə dəyər vergisi

479. Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
- ✓ variantlar üzrə cari xərclərin fərqlərinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqlərinə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- istehsal daxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

480. Mütləq səmərəlilik nədir?

- ✓ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır

481. Səmərəlilik meyarı nədir?

- ✓ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir

482. Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- istehsalat sərf olunan məsrəflər
- ümumi milli məhsul
- ✓ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- səmərə
- milli gəlir

483. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərəlilik” göstəricisinə xasdır?

- mütləq göstəricidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- xərc göstəricisidir

- həcm göstəricisidir
- ✓ nisbi göstəricidir

484. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- faiz göstəricisidir
- xərc göstəricisidir
- ✓ mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir

485. İqtisadi səmərə nədir?

- ✓ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi

486. 412. Düzgün ifadəni seçin:

- ✓ Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları

487. 411. Anlayışların daha dardan daha geniş doğru ardıcılığını seçin:

- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabriki
- fabriki; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- yarım sahə; sahə; fabriki; sahələrarası kompleks
- ✓ fabriki; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabriki

488. 410. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabriki
- sahə; sahələrarası kompleks; fabriki; yarım sahə
- yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabriki; sahə
- fabriki; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- ✓ sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabriki

489. 409. Anlayışların daha dardan daha geniş doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ✓ qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye;
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

490. 408. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ✓ maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

- yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

491. 407. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi
- fəhlələrə əmək haqqının artması
- ✓ əməktutumunun aşağı düşməsi
- fondveriminin aşağı düşməsi
- avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması

492. 406. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

- ✓ istehsal fondlarının dəyəri azdır
- ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur
- daha çox mütəxəssisi var
- nəqliyyat xərcləri azdır
- daha ixtisaslı heyəti var

493. 405. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

- ✓ səmərəlilik meyarına görə
- gətirilmiş xərclərə görə
- cəmi xərclərə görə
- iqtisadi səmərəyə görə
- səmərəlilik göstəricisinə görə

494. 404. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

- dövretmə əmsalı, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı, kapitalverimi
- mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı
- ✓ əməktutumu, hasilat, materialtutumu, materialverimi, fondtutumu, fondverimi
- kapitaltutumu, kapitalverimi, fondtutumu, fondverimi, gəlir
- hasilat, əməktutumu, kapitaltutumu, materialtutumu, məhsulun rentabelliyi

495. 403. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

- kapital qoyuluşu
- investisiyanın səviyyəsi
- ✓ gəlirin maksimuma çatdırılması
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- istehsalın rentabelliyi

496. 402. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

- səmərəliliyin orta göstəricisidir
- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- ✓ variantlar üzrə cari xərclərin müxtəlifliyinin kapital qoyuluşu fərqlərinə olan nisbətidir
- kapital qoyuluşu məbləğinin səmərəyə olan nisbətidir
- səmərənin kapital qoyuluşunun məbləğinə olan nisbətidir

497. 401. Mütləq səmərəlilik nədir?

- ✓ səmərənin kapital qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- kapital qoyuluşunun gəlirə olan nisbətidir
- alınan səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir
- kapital qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- miqdar ifadəsində alınan səmərədir

498. 400. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- ✓ istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
- səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
- bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
- istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərkdir
- istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərkdir

499. 399. İstehsalın səmərəliliyinə təsir edən hansı amil intensivliyə aiddir?

- ✓ avadanlıqların yeniləşdirilməsi və modernləşdirilməsi
- işdə zay məhsul və iş vaxtı itkisinin aradan qaldırılması
- istehsala istifadə olunmamış avadanlıqların və istehsal meydançalarının cəlb edilməsi
- yeni istehsal meydançalarının işə salınması
- istehsala əlavə avadanlıqların cəlb edilməsi

500. 398. Yeyinti sənayesində istehsalın ekstensiv inkişafı özünü nədə göstərir?

- ✓ yeni tikilən müəssisələrdə məhsul istehsalının artması, emal edilən xammalın həcmnin çoxalmasında
- elmi-texniki tərəqqi əsasında istehsal resurslarından daha dolğun istifadə olunmasında
- xammal və materiallardan istifadə olunmasının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılmasında
- istehsal potensialından daha dolğun istifadə edilməsində
- istehsal vasitələrinin texniki təkmilləşdirilməsi əsasında əmək resurslarından yaxşı istifadə edilməsində